

VYSOKÁ ŠKOLA POLYTECHNICKÁ JIHLAVA

Katedra ekonomických studií

**Daňové zatížení distributorů společnosti
Amway a možnosti snížení jejich daňové
zátěže**

bakalářská práce

Autor práce: Lucia Podskalecká

Vedoucí práce: Ing. Markéta Lexová, Ph.D.

Jihlava 2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce:	Lucia Podskalecká
Studijní program:	Ekonomika a management
Obor:	Finance a řízení
Název práce:	Daňové zatížení distributorů společnosti Amway a možnosti snížení jejich daňové zátěže
Cíl práce:	Cílem bakalářské práce je posoudit daňové zatížení distributorů společnosti Amway a pomoci jim pochopit problematiku daně z příjmů a sociálního pojištění za účelem možnosti snížení jejich daňové zátěže v rámci ČR. Hlavním úkolem práce je uchopit nejčastěji se vyskytující životní situace distributorů v tomto podnikání, kterými jsou - jednotlivec, partneři žijící ve společně hospodařící domácnosti, manželský pár nebo manželka na mateřské či rodičovské dovolené, z hlediska daně z příjmů a sociálního pojištění a prezentovat je na příkladech při různých úrovních příjmů.

Ing. Markéta Lexová, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

Ing. Martina Kuncová, Ph.D.
vedoucí katedry
Katedra ekonomických studií

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na daňové zatížení distributorů společnosti Amway v rámci České republiky. V teoretické části bakalářské práce se věnuji vymezení základních daňových pojmů. V praktické části analyzuji různé úrovně zdanění distributorů společnosti Amway, včetně systému sociálního pojištění.

Klíčová slova

poplatník; daň z příjmů fyzických osob; daň z příjmů právnických osob; skutečné výdaje, paušální výdaje; daňová povinnost; sociální pojištění

Abstract

The bachelor thesis focuses on the tax burden of Amway Business Owners in Czech republic. In the theoretical part of the bachelor thesis I deal with the definition of basic tax concept. In the practical part I analyze different levels of taxation of Amway Business Owners which includes system of social insurance.

Keywords

taxpayer; the tax on personal income; corporate income tax; real expenses; lump-sum expenses; tax liability; social insurance

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracoval/a jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil/a autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění, dále též „AZ“).

Souhlasím s umístěním bakalářské práce v knihovně VŠPJ a s jejím užitím k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě VŠPJ.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že na mou mé bakalářskou práci se plně vztahuje **AZ**, zejména § 60 (školní dílo).

Beru na vědomí, že VŠPJ má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé bakalářské práce a prohlašuji, že **s o u h l a s í m** s případným užitím mé bakalářské práce (prodej, zapůjčení apod.).

Jsem si vědom/a toho, že užít své bakalářské práce či poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠPJ, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených vysokou školou na vytvoření díla (až do jejich skutečné výše), z výdělku dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence.

V Jihlavě dne 16. prosince 2019

.....
Podpis studenta/ky

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Markétě Lexové, Ph.D. za odborné rady a věnovaný čas. Děkuji Václavu Pokornému, mému dlouholetému partnerovi, za projevenou trpělivost a podporu při psaní této práce.

Obsah

Úvod.....	9
Motivace	10
Cíl práce.....	10
1 Teoretická část	11
1.1 Úvod do síťového marketingu	11
1.1.1 Jakými způsoby lze peníze vydělávat v kapitalizmu?	11
1.1.2 Robert Kiyosaki o síťovém marketingu.....	12
1.1.3 Skryté hodnoty síťového marketingu spojené s vydáváním peněz.....	13
1.1.4 Metcalfův zákon, současná a budoucí hodnota síťového marketingu	14
1.2 Co je to Amway	15
1.2.1 Co si o společnosti Amway myslí	17
1.3 Amway a distributoři.....	18
1.4 Historie.....	19
1.4.1 Hlavní milníky společnosti Amway:	20
1.5 Daň z příjmů fyzických osob	20
1.5.1 Výpočet daně	24
1.5.2 Solidární zvýšení daně	26
1.5.3 Pojistné na sociální pojištění OSVČ	27
1.6 Institut spolupracujících osob u podnikatelů – fyzických osob	31
1.7 Daň z příjmů právnických osob	32
1.7.1 Poplatníci daně z příjmů právnických osob	33
1.7.2 Právnická osoba jako účetní jednotka.....	34
1.7.3 Základ daně z příjmů právnických osob	34
1.7.4 Výpočet daně z příjmů právnických osob.....	35
2 Praktická část	37
2.1 Modelové příklady – podnikání jako vedlejší výdělečná činnost	38
2.2 Modelové příklady – podnikání jako hlavní výdělečná činnost.....	46
2.3 Modelové příklady – manželé.....	54
2.4 Modelové příklady – právnická osoba	60
3 Zdanění příjmů z podnikání pohledem distributora.....	62
Závěr	66
Seznam použité literatury	68

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Cashflow kvadrant.....	11
Obrázek 2 - Okamžik začátku byznysu Amway s rozvážkou zboží.....	19
Obrázek 3 – Způsoby uplatňování výdajů u příjmů OSVČ.....	22
Obrázek 4 - Části systému sociálního pojištění v České republice	27

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Seznam členů Asociace osobního prodeje v rámci České republiky	16
Tabulka 2 - Maximální hranice paušálních výdajů.....	23
Tabulka 3 – Konstrukce daně z příjmů fyzických osob.....	24
Tabulka 4 – Výpočet daňového bonusu.....	25
Tabulka 5 – Základ daně z příjmů právnických osob	35
Tabulka 6 – Úprava základu daně z příjmů právnických osob a výpočet daně.....	35
Tabulka 7 – Řešení příkladu č. 1	38
Tabulka 8 – Řešení příkladu č. 2	39
Tabulka 9 – Řešení příkladu č. 3	41
Tabulka 10 – Řešení příkladu č. 4	42
Tabulka 11 – Řešení příkladu č. 5	44
Tabulka 12 – Řešení příkladu č. 6	46
Tabulka 13 – Řešení příkladu č. 7	48
Tabulka 14 – Řešení příkladu č. 8	50
Tabulka 15 – Řešení příkladu č. 9	52
Tabulka 16 – Řešení příkladu č. 10	54
Tabulka 17 – Řešení příkladu č. 11	56
Tabulka 18 – Řešení příkladu č. 12	58
Tabulka 19 – Řešení příkladu č. 13	60

Seznam schémat

Schéma 1 – Poplatníci daně z příjmů právnických osob	33
--	----

Seznam použitých zkratek

AOP	Asociace osobního prodeje
ČR	Česká republika
DŘ	daňový řád
I	investor
M	majitel podniku
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná, podnikatel, živnostník
OZ	občanský zákoník
S	soukromník, osoba samostatně výdělečně činná
SELDIA	Evropské federace přímého prodeje
VPA	Vlastník podnikání Amway, případně Vlastníci podnikání Amway
WFDSA	Světová organizace přímého prodeje
Z	zaměstnanec
ZDP	zákon o daních z příjmů
ZoÚ	zákon o účetnictví

Úvod

Daňové zákony jsou jedny z nejčastěji novelizovaných zákonů v rámci České republiky. Přímé i nepřímé daně postihují prakticky bez výjimky každou osobu. Představují totiž důležitý příjem veřejných rozpočtů, a tak se stávají předmětem mnoha diskuzí. Příkladem je daň z příjmů fyzických osob, která je jednou z nejdůležitějších daní pro státní rozpočet. Vzhledem ke své složitosti i důležitosti bývá zákon o daních z příjmů velmi často novelizován, a to nejen na začátku roku, ale také v jeho průběhu.

Konkrétní míra zdanění příjmů fyzických či právnických osob je jedním z faktorů, které přispívají k motivaci nebo demotivaci lidí nacházejících se v dané zemi k práci a podnikání, proto je míra zdanění významným nástrojem každé ekonomiky. V případě vysokého zdanění dávají lidé přednost zakládání obchodních společností ve z hlediska míry zdanění výhodnějších zemích, tzv. daňových rájích. Důsledky nepřiměřených daňových sazeb mají negativní dopad na ekonomickou situaci země.

Práce pojednává o „Daňovém zatížení distributorů společnosti Amway a možnosti snížení jejich daňové zátěže.“ Problematika odvodu daní je stále aktuálním tématem, a proto jsem se rozhodla tímto tématem zabývat v této práci.

Bakalářskou práci jsem rozdělila na teoretickou a praktickou část. V úvodní části definuji pojem síťový marketing a jeho spojitost se společností Amway. Zmiňuji zde základní informace o společnosti včetně důležitých historických milníků. Definuji také, kdo je distributorem společnosti, jakým způsobem peníze vydělává a kdo se jím může stát. Dále v teoretické části práce definuji teoretický základ zdanění příjmů fyzických a právnických osob. V kapitole zaměřené na daňovou povinnost fyzických osob věnuji speciální pozornost vymezení a pochopení pojmu pojistné na sociální pojištění. Jedna z kapitol se také věnuje teoretickým principům zdanění spolupracujících osob – manželů.

Praktickou část práce tvoří modelové příklady, kde využívám principy popsané v teoretické části práce. Zaměřuji se na zdanění příjmů fyzických, právnických osob a manželů včetně vyměření konkrétní částky pojistného na sociální pojištění. V příkladech používám platné daňové zákony a limity roku 2019. V poslední kapitole popisuji svůj pohled na možnosti zdanění příjmů z tohoto podnikání a doporučení způsobů zdanění v konkrétních situacích.

Motivace

Práce se zaměřuje na daňové zatížení distributorů společnosti Amway, přičemž já osobně jsem jedním z distributorů. Hlavním smyslem mé práce je pomoci distributorům pochopit problematiku daně z příjmů a sociálního pojištění. Má motivace nastudovat si a pochopit problematiku zdanění pramení ze skutečnosti, že zjištěné informace prakticky použiji v blízké budoucnosti při budování svého „byznysu“. Mým úmyslem je být přidanou hodnotou pro společnost a pomáhat i ostatním distributorům. Tento smysl práce úzce souvisí se studovaným studijním programem. Navazuji na znalosti z předmětů daní a účetnictví.

Cíl práce

Práce se zaměří na charakteristiku principu fungování společnosti Amway s hlavním cílem uchopit a daňově posoudit nejčastěji se vyskytující životní situace distributorů společnosti Amway v rámci České republiky za účelem možnosti snížení jejich daňové zátěže. Dílčím cílem práce je prezentovat tyto životní situace na příkladech při různých úrovních příjmů z hlediska daně z příjmů a z hlediska pojistného na sociální pojištění s využitím platných daňových zákonů roku 2019.

1 Teoretická část

1.1 Úvod do síťového marketingu

1.1.1 Jakými způsoby lze peníze vydělávat v kapitalizmu?

Cashflow kvadrant je schéma znázorňující rozličné metody, kterými se generuje zisk nebo peníze. Následující obrázek znázorňuje toto schéma. (Kiyosaki, 2001, s. 21)

Obrázek 1 – Cashflow kvadrant

Zdroj: (Kiyosaki, 2001, s. 21)

Písmena v jednotlivých kvadrantech znamenají: Z – zaměstnanec, S – soukromník nebo osoba samostatně výdělečně činná, M – majitel podniku a I – investor. V jakém kvadrantu se nacházíte poznáte podle toho, z jakého kvadrantu získáváte příjem. Zaměstnanec vydělává peníze prací pro jinou osobu, pro svého zaměstnavatele, má své pracovní místo a teplo sociálního zabezpečení. Osoba samostatně výdělečně činná vydělává peníze prací pro sebe, například lékař, právník nebo účetní. Lidé na levé straně kvadrantu si zakládají na pravidelném příjmu, zaměstnaneckých výhodách nebo sociálním zabezpečení. Na druhé straně majitel podniku vlastní firmu, v níž sám nemusí pracovat, a navíc mu generuje peníze. Investor vydělává na investicích – jinými slovy z peněz generujících další peníze. Každý kvadrant je jiný a většina z nás má potenciál generovat příjmy ve všech čtyřech kvadrantech, avšak generování příjmů z různých kvadrantů vyžaduje různé dovednosti. (Kiyosaki, 2001, s. 10-22)

Z kterého kvadrantu generujete svůj zisk?

Kvadrant, který si zvolíte vy nebo já jako zdroj základního příjmu souvisí s tím kdo jsme ve svém nitru – s našimi niternými hodnotami, přednostmi, slabostmi a zájmy. Naše niterné rozdíly nás přitahují k jednotlivým kvadrantům nebo nás od nich odpuzují. Pokud

hledáte nové odpovědi na to, jak se přesunout z průmyslového do informačního věku, jak se přesunout z levé strany kvadrantu na pravou stranu kvadrantu, kniha „Cashflow kvadrant“ vám pomůže najít tyto odpovědi. (Kiyosaki, 2001, s. 22)

1.1.2 Robert Kiyosaki o síťovém marketingu

„Můj bohatý táta říkal: Ti nejbohatší lidé na světě hledají a budují obchodní síť, všichni ostatní hledají práci.“

Robert T. Kiyosaki

(Kiyosaki, 2004, s.4)

Lidé na levé straně kvadrantu, zaměstnanci a soukromníci, si vydělávají peníze sami jako jedinci. Jejich potenciál vydělat peníze je omezený jejich vlastními schopnostmi a časem. Lidé na pravé straně kvadrantu, majitelé firem a investoři, pracují jako tým a vytvářejí své vlastní obchodní síť. Jejich potenciál vydělat peníze je neomezený, protože pro ně pracují peníze a čas druhých lidí. Při pohledu na některé nejúspěšnější podniky vidíme, jak jejich úspěch závisí na síti zákazníků, prodejců, dodavatelů atd. Celonárodním televizním stanicím říkáme televizní síť, i internet je síť. Podle Roberta Kiyosakiho může být klíčem k úspěchu nalezení nebo vybudování nějaké sítě. (Kiyosaki, 2004, s. 6-7)

Společnost síťového marketingu je distribuční spotřebitelskou sítí, která umožňuje téměř každému, aby do společnosti vstoupil. Tyto společnosti nabízejí ve většině případů následující produkty a služby: (Kiyosaki, 2004, s. 10-16)

1. Spotřební prostředky pro domácnosti
2. Telefonní služby
3. Nemovitosti
4. Finanční služby
5. Internetové stránky
6. Potraviny pro zdravou výživu
7. Šperky a bižuterie
8. Daňové služby
9. Vzdělávací prostředky a další.

V současnosti vidina ohromných zisků přitahuje spoustu lidí stát se součástí síťového marketingu. Ve své knize Škola Byznysu Kiyosaki říká: „*Ani produkty, ani zisky nejsou hlavním důvodem, proč lidem doporučuji, aby se zajímali o společnosti síťového marketingu.*“ (Kiyosaki, 2004, s. 10-16)

1.1.3 Skryté hodnoty síťového marketingu spojené s vyděláváním peněz

Hlavní skrytou hodnotou síťového marketingu je vzdělávací program podnikatelského a osobního růstu. Následuje seznam praktických předmětů z obchodního světa, jež vyučují marketingové společnosti: (Kiyosaki, 2004, s. 16–19)

1. Optimistický přístup k životu
2. Vůdcovské dovednosti
3. Komunikační dovednosti
4. Schopnost jednat s lidmi
5. Překonání osobních pochybností a zvýšení sebedůvěry
6. Překonání strachu z odmítnutí
7. Spravování financí
8. Investiční schopnosti
9. Schopnost přijímat zodpovědnost
10. Schopnost plánovat
11. Schopnost stanovit cíle
12. Organizační dovednosti a další.

Každá společnost síťového marketingu tvrdí, že má vynikající program osobního a podnikatelského růstu. V mnoha případech to není pravda, a proto pokud chcete zjistit kvalitu vzdělávacího programu, jež určitá společnost nabízí, navštivte některý z jejich kurzů nebo školení. Když si vybíráte nějakou společnost síťového marketingu, snažte se také seznámit s lidmi, kteří jsou úspěšní ve skutečném obchodním světě, a zeptejte se sami sebe, zda se chcete od nich učit. Zamyslete se také nad tím, zda nějakou část z výše uvedených předmětů potřebujete v současném stádiu svého života. (Kiyosaki, 2004, s. 16–18)

Společnosti síťového marketingu umožňují přechod do kvadrantu M s mnohem menším úsilím a finančními náklady. Jakmile vstoupíte do společnosti síťového marketingu, vaším úkolem je řídit se podle plánu a budovat svůj byznys takovým tempem, jaké vám vyhovuje. Náš školský systém nás učí být odborníky v kvadrantech Z a S, ale nikomu nevysvětlí, co je potřeba k založení byznysu v kvadrantu M. Společnosti síťového marketingu nám umožňují vstoupit do kvadrantu M, aniž musíme být bohatí, čímž dávají všem lidem stejnou příležitost uspět. (Kiyosaki, 2004 s. 46)

Další skryté hodnoty a osobní zkušenosti se společnostmi síťového marketingu naleznete v knihách Škola Byznysu nebo Byznys pro 21. století, jejichž autorem je americký podnikatel Robert Kiyosaki.

1.1.4 Metcalfův zákon, současná a budoucí hodnota síťového marketingu

Robert Metcalf je jeden z lidí, kteří vytvořili ether-net. Založil také společnost vyrábějící minipočítače Palm Pilot. Kromě toho definoval nový zákon:

Ekonomická hodnota sítě = počet uživatelů

V době, kdy John D. Rockefeller a J.P. Morgan vybudovali obrovská obchodní impéria začal vznikat nový typ byznysu a s ním i nový typ podnikatelů. Jedním z těchto byznysů je franšíza. Franšíza je druh obchodní sítě, kterou tvoří mnoho podnikatelů pracujících společně. Když se tento druh byznysu poprvé objevil, mnoho podnikatelů starého typu jej kritizovalo, a někteří jej dokonce považovali za nezákonný. Dnes víme, že majitel franšizy McDonald 's má mnohem větší moc než nezávislý podnikatel, který si otevře stánek s rychlým občerstvením. Franšíza nemá příliš velkou hodnotu, dokud se nestane širokou obchodní sítí. (Kiyosaki, 2004, s. 83-84)

V současnosti je známý další typ síťového byznysu pod jménem síťový marketing. Na rozdíl od sítě franšízových byznysů, společnosti síťového marketingu tvoří individuální podnikatelé s licencí. Tento druh byznysu je kritizován od svého počátku až dodnes. Avšak síťový marketing proniká i do oblastí, které byly doménou tradičních byznysů. I to je důsledkem Metcalfova zákona. (Kiyosaki, 2004, s. 85)

Robert Kiyosaki říká o budoucnosti síťového marketingu: „*Já předpovídám mnohem lepší a výnosnější budoucnost společnostem a jedincům, kteří se zapojí do síťového marketingu.*“ (Kiyosaki, 2004, s. 86)

1.2 Co je to Amway

Amway je společností přímého prodeje v oblasti podnikání a prodeje produktů prostřednictvím nezávislých distributorů. Amway je **světovou jedničkou v oblasti přímého prodeje** s obratem přes 8,8 miliard USD za rok 2018. Podle francouzského profesora Dominique Xardel jsou pojmy síťový marketing a multi-level marketing synonyma, vždy se jedná o způsob přímého prodeje. Pan Xardel ve své knize The Direct Selling Revolution vede k pochopení růstu korporace Amway od jejího vzniku. Podle pana Xardela je Amway společností přímého prodeje, tedy je síťovým marketingem i multi-level marketingem. Síťový marketing je forma přímého prodeje, kde dochází k budování sítě lidí s vertikální strukturou. To znamená, že ke komunikaci dochází směrem nahoru, nebo dolů. Nedochází zde ke komunikaci, navazování mezilidských a obchodních vztahů do šířky. Přímý distributor Amway komunikuje se svým „uplinem“ – člověkem, který mu pomáhá budovat byznys, a také komunikuje směrem dolů se svou distributorskou sítí, s každým „dowlinem“. Ke komunikaci tedy nedochází s „crosslinem“ – člověk ve vedlejšího větví mého „uplina“, kterému „upline“ pomáhá také budovat jeho byznys. Pojem multi-level marketing je modelem přímého prodeje kde dochází k výpočtu odměn z více úrovní organizace, kterou si distributor vytvořil, tedy multi-level. (Xardel, 1993), (What should I know about Amway?)

Alticor Inc. je soukromě vlastněná americká korporace. V roce 2000 byla založená jako mateřská společnost pro několik obchodních podniků – multi-level marketingovou společnost Amway a Amway Global, Quixtar a výrobní a distribuční společnosti Access Business Group. (Vault guide to top internships, 2004, s. 39)

Amway Corporation je dlouhodobý aktivní člen Asociace přímého prodeje ve Spojených státech a Světové federace asociací přímého prodeje. (Asociace přímého prodeje)

Amway Česká republika je společností přímého prodeje, která zahájila svou činnost v březnu 1994 jako 30. mezinárodní pobočka Amway Corporation. Ústředí společnosti Amway Česká republika je v Praze v Holešovicích. (Amway Česká republika).

V Evropě je Amway členem Federace evropských asociací přímého prodeje. V České republice je Amway členem Asociace osobního prodeje (dále jen AOP). Amway ČR je aktivním členem AOP od roku 1995. AOP je dobrovolná organizace jejímž cílem je podporovat a hájit zájmy svých členů s ohledem na společný způsob prodeje.

Předpokladem členství je respektování čistoty a korektnosti podnikání ve vztahu k zákazníkům, svým prodejčům a konkurentům tak jak to stanovují mezinárodní pravidla chování v přímém prodeji též známá jako **Etický kodex**. AOP má nezávislého právníka, který dohlíží na dodržování pravidel Etického kodexu v ČR a v případě sporů mezi firmami, prodejci a zákazníky slouží jako právní ochrana a rozhodce. Aktuální informace o AOP najdete na webové stránce <https://www.osobniprodej.cz/>. Pro zajímavost uvádím tabulku dalších členských firem AOP v ČR. (Asociace přímého prodeje)

Tabulka 1 – Seznam členů Asociace osobního prodeje v rámci České republiky

Název společnosti	V ČR působí od roku
Amway	1994
Herbalife Nutrition	1992
Just CS	1991
Mary Kay	1997
Nu Skin Enterprises	2010
Oriflame	1991
PartyLite	2010
Vorwerk	1992
Zaren – Noemus	2009
Zaren – Ecoclean	1995

Zdroj: (Členské firmy), vlastní zpracování

Amway ČR je v rámci AOP též členem Svazu obchodu ČR se sídlem v Praze. Tato organizace je významným zástupcem podnikatelské sféry působící v oblasti obchodu. Je členem tzv. tripartity a jako taková partnerem vlády při vytváření vhodného právního a podnikatelského prostředí v naší zemi. AOP je členem SELDIA – Evropské federace přímého prodeje se sídlem v Bruselu a WFDSA – Světová organizace přímého prodeje, se sídlem ve Washingtonu. (Asociace přímého prodeje)

1.2.1 Co si o společnosti Amway myslí ...

Doc. Ing. Štěpán Müller, CSc. je děkanem *Fakulty mezinárodních vztahů na Vysoké škole v ekonomické v Praze*. Na videu pořízeném na semináři společnosti Amway, říká že spolupráce mezi společnostmi Amway a Vysokou školou ekonomickou trvá už téměř 20 let a tvrdí že si je jist, že tato spolupráce neskončí. Následující věty citují, co dále říká o přímém prodeji a o společnosti Amway: *„Mohu Vás ujistit, že na Vysoké škole ekonomické se problematika přímého prodeje učí v podstatě od roku 1989, že to je běžná součást našich studijních programů. Čili je to naprosto seriózní byznys. Je to naprosto seriózní záležitost, se kterou není třeba se skrývat, skoro bych řekl, na kterou může být člověk hrdý. Nenechte si od nikoho namluvit, že to je pyramida, letadlo. Přímý prodej a firma Amway tady bude do té doby, dokud bude nabízet kvalitní produkty – a to má – a dokud budou mít lidé o tyto produkty zájem. A je na vás, abyste ten zájem dokázali podnitit, protože ne všichni třeba o produktech firmy Amway vědí.“* (Doc. Ing. Štěpán Müller, CSc. o přímém prodeji a o Amway)

Ildiko Dikošová je **generální ředitelkou společnosti Amway pro Českou a Slovenskou republiku**. Ve společnosti Amway působí již od roku 1995, až v roce 2005 přijala nabídku stát se generální manažerkou. Od začátku roku 2019 působí i v Maďarsku, Slovinsku a Chorvatsku, zajišťuje tedy ve firmě 5 zemí. V rámci pořadu Ženský byznys Petry Krmelové ze září 2019, paní Dikošová jako host pořadu říká o Amway: *„Podle mě ekonomická krize pomáhá firmám osobního prodeje – protože tady mají možnost si lidé přivydělat, každý si může zvolit, zda se tomu věnovat na poloviční úvazek či naplno. Ekonomická krize nám pomohla, přišlo k nám víc lidí. Navíc jsme všichni už také přešli na online stránky, takže také si většina zákazníků u nás nakupuje přes online shop, tudíž svým způsobem jsme také e-shop.“* (Magazín Byznys)

1.3 Amway a distributoři

Oficiální definicí, co je to společnost Amway, podle mezinárodních stránek (www.amwayglobal.com) zní následně: Amway je společností přímého prodeje v oblasti podnikání a prodeje produktů prostřednictvím nezávislých z anglického originálu „Amway Business Owners.“ – v českém překladu Vlastníků podnikání Amway (dále jen VPA). (What should I know about Amway?)

VPA je registrovaným jedincem na základě licence, jež se ročně obnovuje. Od založení společnosti v roce 1959 zaplatila firma Amway svým VPA celosvětově více než 58 miliard USD. (What should I know about Amway?)

VPA vydělávají peníze dvěma způsoby. Jeden způsob je prodej vysoce kvalitních produktů výživy, krásy a produktů Amway do domácnosti přímo koncovým zákazníkům. Další způsob je budování sítě – prodejní skupiny a sdílení bonusů, které společnost Amway platí za objem prodejů ve skupině. Prodejní skupinu tvoří obchodní partneři, kteří budují svůj vlastní byznys, a zároveň jsou koncovými zákazníky, jež nakupují výrobky sami. Důležitou informací je také, že VPA vydělávají, v případě že se produkty prodávají, samo-spotřebou nebo skupinovým obratem. VPA nevydělávají pouhým aktem sponzorování. Zároveň nejsou žádné kvóty ani požadavky na nákup produktů. (6 common questions about Amway), (What should I know about Amway?)

Pokud zahájíte podnikání Amway, množství peněz, které vyděláte, závisí na Vašem úsilí. Většina VPA pracuje na svém byznysu na částečný úvazek, to znamená že dále pracují v kvadrantu. Z a zároveň začínají budovat svůj byznys v kvadrantu M. (What should I know about Amway?)

VPA může být:

- jedinec pracující pro nějakého zaměstnavatele a zároveň budující svůj byznys v rámci společnosti Amway.
- člověk, který se budování byznysu plně věnuje, nemá klasický pracovní poměr se zaměstnavatelem.
- Manželský pár, který podniká na jednu licenci. Společnost Amway umožňuje nesezdaným párům po uzavření manželství spojit jejich licence a distributorské sítě do jedné licence.

(interní zdroje společnosti)

1.4 Historie

Zakladatelé společnosti Rich DeVos a Jay Van Del oznámili svou myšlenku založení společnosti Amway v roce 1958 v městečku Charlevoix na severním konci státu Michigan. Své plány oznámili jejich sponzorské linii distributorů Nutrilite, nakolik ve společnosti Nutrilite panovala nejistota pramenící z rozporů mezi výrobcem a distributorem. Proto se Rich DeVos a Jay Van Del rozhodli založit společnost, která by se těmto úskalím dokázala vyhnout a ochránila by skupiny distributorů. Pro začátek ustanovili radu složenou z některých výše postavených členů s názvem American Way Association, která měla za úkol chránit distributory. Také slíbili, že zachovají a dodrží původní sponzorskou linii distributorů Nutrilite. Rich DeVos ve své autobiografii říká: „*Věříme, že spousta lidí v této zemi chce mít svůj vlastní podnik. Průzkumy ukázaly, že po vlastnictví firmy silně touží většina Američanů, ale tohoto snu dosáhne jen málokdo. Chtěli jsme tedy, aby naše nová firma pomohla lidem vybudovat si vlastní podnik, ve kterém by však nebyli sami. Měli by naši podporu a záštitu firmy Amway. Co mohlo víc reprezentovat americký způsob života než mít svobodu vlastnit firmu se svobodným systémem podnikání, který poháněl americkou ekonomiku již od samotných počátků?*“

Nejdřív vznikla myšlenka svobodného podnikání a až poté, co se distributoři přidali, začali Rich DeVos a Jay Van Del přemýšlet nad prvním výrobkem. Požádali skupinu distributorů o nápady na první produkt. Jeden z distributorů se zmínil o víceúčelovém čistícím prostředku nazvaném FRISK, který vyráběla malá továrna v Detroitu. A tak v roce 1959 vznikla společnost Amway s první kanceláří a skladištěm v suterénech domů Riche DeVose a Jay Van Dela. Vybudovali svůj úspěch touhou pomoci ostatním uspět. (DeVos, 2015, s. 95–100)

Obrázek 2 - Okamžik začátku byznysu Amway s rozvážkou zboží

Zdroj: (DeVos, 2015)

1.4.1 Hlavní milníky společnosti Amway:

1962 – společnost Amway se stává **mezinárodní společností**. Otevírá svou první mezinárodní kancelář v Londýně v kanadské provincii Ontario

1968 –**kosmetická značka Artistry** byla uvedena poprvé uvedena na trh s 11 produkty v 37 barevných odstínech. Kozmetika Artistry se stala jednou z pěti nejprodávanějších prémiových značek péče o pleť na světě.

1972 – společnost Amway skoupila **společnost Nutrilite** a tím rozšířila svůj sortiment. Společnost Nutrilite se stala přední světovou značkou prodeje vitamínů a doplňků stravy.

1980 – Mezinárodní obrat společnosti Amway poprvé dosáhl 1 miliardy dolarů.

1990 – společnost Amway **expanduje do dalších 33 zemí** na světě včetně Číny a Severní Afriky.

2015 – společnost Amway rozšířila sortiment výrobků o **řadu XS**. Je to značka mladé generace, je to značka energetických drinků a sportovní výživy, která se rychle stala nejpopulárnější kategorií produktů.

2019 – Jenom 50 let po založení je společnost Amway „**Světovou jedničkou v přímém prodeji**“, podle zprávy „Direct Selling News Global 100. „

Zdroj: (Our story: Major Milestones)

1.5 Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob je univerzální daní, jíž podléhají veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců. (Vančurová, Láchová, 2016, s.59)

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou: (Macháček, 2019, s. 14-15)

- Příjmy ze závislé činnosti – příjmy ze zaměstnání, zdanění podle § 6 ZDP
- Příjmy ze samostatné činnosti – živnost, zdanění podle § 7 ZDP
- Příjmy z kapitálového majetku – zdanění podle § 8 ZDP
- Příjmy z nájmu – zdanění podle § 9 ZDP
- Ostatní příjmy – zdanění podle § 10 ZDP

Základ daně z příjmů fyzických osob se skládá z 5 dílčích základů daně uvedených v definici předmětu daně. Pro účely této práce se dále zaměřím pouze na příjem ze samostatné činnosti – živnosti, případně na kombinaci příjmů ze zaměstnání a živnosti. (Vančurová, Láchová, 2016, s.59)

Příjmem ze samostatné činnosti se podle § 7 odst. 1 ZDP rozumí:

- Příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství
- Příjem ze živnostenského podnikání
- Příjem z jiného podnikání neuvedeného v prvních dvou variantách, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění
- Podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku

Dílčím základem daně z příjmů ze samostatné činnosti jsou příjmy uvedené v § 7 odst. 1 a odst. 2 ZDP s výjimkou uvedenou v odstavci 6. Tyto příjmy se snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. V další části práce se zaměřím pouze na příjem ze živnostenského podnikání, který bude vstupovat do dílčího základu z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti.

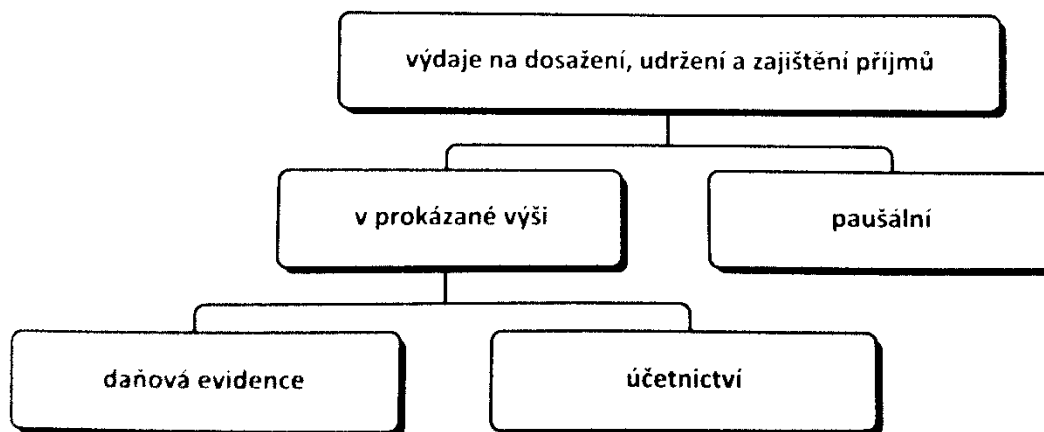
Jak si můžeme založit živnost?

Pokud chceme podnikat ve stejném oboru jako náš zaměstnavatel, potřebujeme jeho písemný souhlas. V případě, že jsme státním zaměstnancem, například zaměstnancem policie, ministerstva, armády, musíme mít písemný souhlas vedoucího úřadu bez ohledu na oblast podnikání. Jakmile máme souhlas, potřebujeme navštívit živnostenský úřad, kde si požádáme o živnostenské oprávnění. Připravíme si doklad totožnosti a 1 000 Kč. Každý živnostenský úřad umožňuje vyplnit jednotný registrační formulář. Díky tomuto formuláři se automaticky registrujeme jako osoba samostatně výdělečně činná (dále jen OSVČ) u finančního úřadu, na okresní správě sociálního zabezpečení a na zdravotní pojišťovně. Registrací na živnostenském úřadě se stáváme OSVČ neboli podnikatelem podle § 420 až § 435 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen OZ). Podle OZ je podnikatelem osoba, která samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost

výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku. (OSVČ vedlejší), (Macháček, 2019, s. 17-18)

Způsoby uplatňování výdajů a výpočet daňové povinnosti na daň z příjmů

Jak již bylo zmíněno, OSVČ může své příjmy ze samostatné činnosti snížit o výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení. Následující obrázek přehledně zobrazuje způsoby uplatnění výdajů.

Obrázek 3 – Způsoby uplatňování výdajů u příjmů OSVČ

Zdroj: (Vančurová, Láchová, 2016, s.185)

Vykazování a prokazování výdajů je regulováno, a tak je spojeno s vyššími administrativními náklady. Například podnikatel si může stanovit dílčí základ daně jako právnická osoba, tedy vést účetnictví a odvodit dílčí základ daně od výsledku hospodaření před zdaněním. Vést účetnictví může i podnikatel, který podle zákona není účetní jednotkou, avšak většině podnikatelů to připadá náročné, a proto je pro ně zavedena alternativa v podobě daňové evidence. (Vančurová, Láchová, 2016, s.185)

Daňová evidence je souborem záznamů o příjmech a výdajích daného podnikatele v rámci samostatné činnosti. Zásadní rozdíl oproti základu daně odvozeného od výsledku hospodaření je v tom, že daňová evidence je vedena na úrovni přijatých příjmů a uhrazených výdajů a nikoli výnosů a nákladů. Dalším důležitým bodem daňové evidence je povinnost zahrnování výdajů na pořízení hmotného majetku jen na bázi daňových odpisů, přičemž nehmotný majetek se v rámci daňové evidence neodepisuje. Podnikatel má dále povinnost časově rozlišit úhrady z finančního leasingu, a obdobně jako právnická osoba může tvořit rezervu na opravu hmotného majetku. Součástí daňové evidence, kromě sledování příjmů a výdajů, je také evidence hmotného majetku,

pohledávek, dluhů a rezerv na opravu hmotného majetku. (Vančurová, Láchová, 2016, s.185)

Zákon o daních z příjmů zavedl u fyzických osob speciální pojem – obchodní majetek. Obchodním majetkem se rozumí část majetku poplatníka, o které se účtuje nebo účtovalo anebo byla uvedena v daňové evidenci. Pro účely daňové evidence potřebuje podnikatel oddělit majetek, který používá k samostatné činnosti, od majetku, který využívá pro svou osobní potřebu. (Vančurová, Láchová, 2016, s.185-186)

Výdaje související s obchodním majetkem, například odpisy hmotného majetku, pojistné, výdaje na pohonné hmoty, opravy, lze při dodržení zákonem stanovených pravidel použít jako výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Jinými slovy zdanitelné příjmy podnikatele lze snížit o výdaje související s obchodním majetkem a tím si snížit daňovou povinnost. (Vančurová, Láchová, 2016, s.186)

Paušální výdaje

Pokud podnikatel nechce nést náklady a riziko spojené s prokazováním výdajů, má možnost uplatnit výdaje procentem z příjmů. Tato varianta se zavedla pro snížení administrativních nákladů a je určena pouze fyzickým osobám. Český zákon definuje paušální výdaj jako legální fiktivní výdaj, který si OSVČ může uplatnit O výši fiktivních výdajů rozhodují sazby a limity podle druhu obchodní činnosti. Následující tabulka obsahuje přehledné limity a výši paušálu pro každý druh obchodní činnosti. (Paušální výdaje), (Vančurová, Láchová, 2016, s.186-187)

Tabulka 2 - Maximální hranice paušálních výdajů

sazba paušálních výdajů	druhy příjmů	maximální částka paušálních výdajů
80 %	zemědělská výroba, lesní a vodní hospodářství, řemeslné živnosti	1 600 000 Kč
60 %	ostatní živnosti	1 200 000 Kč
40 %	příjmy z jiného podnikání, příjmy z převodu a využití duševních práv, příjmy z nezávislého povolání	800 000 Kč
30 %	příjmy z nájmu majetku v obchodním majetku	600 000 Kč

Zdroj: § 7 odst. 7 ZDP, vlastní zpracování

Od roku 2019 je stanoven nový limit – maximální částkou, ze které se paušál vypočítá jsou 2 000 000 Kč. Pokud roční příjmy překročí tuto hranici, smíme výdaje paušálem uplatnit, ale jen z části celkového příjmu, právě z 2 000 000 Kč. Na druhou stranu ať už uplatňujeme paušální výdaje nebo ne, můžeme využít slevu na dítě a na partnera s rozhodnými příjmy nižšími než 68 000 Kč za rok (Paušální výdaje)

1.5.1 Výpočet daně

Následující tabulka přehledně zobrazuje výpočet daně z příjmů fyzických osob z pohledu příjmů podnikatele ze samostatné činnosti.

Tabulka 3 – Konstrukce daně z příjmů fyzických osob

Předmět daně
- osvobození
- výdaje atd.
= základ daně
- odpočty
x sazba daně
= základní částka daně
- slevy na dani
+ solidární zvýšení daně
daň

Zdroj: (Vančurová, 2016, s.153)

Pro účely této práce – předmětem daně jsou příjmy ze samostatné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 příjmy ze živnosti. Výdaje lze uplatnit na základě daňové evidence nebo použitím paušálních výdajů. V případě, že uvažujeme pouze příjmy ze samostatné činnosti, žádné příjmy nejsou podle § 7 ZDP osvobozené. Odpočet daňové ztráty ze samostatné činnosti vzniklé v minulých letech definuje § 34 ZDP. Pro fyzické osoby existuje významná skupina odpočtů od základu daně, tzv. nezdanitelné části základu daně, definovaná v § 15 ZDP. Nejvýznamnější z nich jsou: Odpočty v podobě poskytnutých darů, bezúplatných plnění, na státem podporované účely (§ 15 odst.1 ZDP), odpočty úroků z hypotečních úvěrů ze stavebního spoření apod. využité na financování vlastní bytové potřeby nebo bytové potřeby pro nejbližší (§ 15 odst. 4 ZDP), odpočty příspěvků na penzijní produkty (§ 15 odst. 5 ZDP), odpočty pojistného na soukromé životní pojištění (§ 15 odst. 6 ZDP). Slevy na dani reprezentuje § 35 a dále v případě fyzických osob §35ba (slevy osobního charakteru). Speciální postavení má daňové zvýhodnění na vyživované děti § 35c ZDP, které dokáže jako jediný daňový nástroj daně

z příjmů prolomit i daňovou povinnost ve výši 0 Kč. Může se tak stát, že poplatník tak nejen, že neplatí žádnou daň z příjmů, ale navíc dostane ještě příspěvek od státu ve formě daňového bonusu. Solidární zvýšení daně vysvětlím v následující kapitole.

Aktuální sazba daně fyzických osob pro rok 2019, podle § 16 ZDP, činí 15 %.

Dílčí základ daně ze samostatné činnosti (podnikání) tvoří příjmy z podnikání a výdaje související s jejich dosažením, zajištěním a udržením příjmů ze samostatné činnosti, podle § 23 ZDP. Takto vypočtený základ daně neboli dílčí základ daně ze samostatné činnosti, je základním prvkem pro výpočet solidárního zvýšení daně a pojistného na sociálního pojištění.

Podle § 5 odst. 3 ZDP, v účetnictví nebo v daňové evidenci, pokud výdaje přesáhnou příjmy, je rozdíl daňovou ztrátou. V případě, že podnikatel vykazuje daňovou ztrátu, musí podat daňové přiznání vždy, i když jeho roční příjmy nepřesáhly 15 000 Kč. Podle § 34 odst. 1 a odst. 2 ZDP si může podnikatel odečíst daňovou ztrátu vpětí zdaňovacích období následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje. (Macháček, 2019, s. 153-157)

Jak jsem se už zmínila, v rámci konstrukci daně z příjmů fyzických osob je možnost využít slevy na dani a daňové zvýhodnění na vyživované dítě. V případě, že výsledná částka daně není dost vysoká na to, aby podnikatel mohl uplatnit všechny slevy a daňové zvýhodnění, uplatní daňové slevy maximálně do úrovně nulové daňové povinnosti. Jen v případě daňového zvýhodnění na děti může podnikateli vzniknout nárok na **daňový bonus**. Výpočet daňového bonusu je přehledně zobrazen v následující tabulce. (Vančurová, 2016, s.224)

Tabulka 4 – Výpočet daňového bonusu

daň před slevami
+ solidární zvýšení daně
- slevy na dani (bez slevy na dítě)
= daň po slevách (nesmí být nižší než 0)
- daňové zvýhodnění na děti
= částka daně nebo daňový bonus

Zdroj: (Vančurová, 2016, s.225)

Podle § 35c odst. 4 ZDP daňový bonus může uplatnit pouze poplatník, který ve zdaňovacím období měl příjem podle § 6 – zaměstnání, nebo § 7 – živnost, alespoň

ve výši šestinásobku minimální mzdy. Podle § 35c odst. 3 lze daňový bonus uplatnit, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč, maximálně však do výše 60 300 Kč ročně.

Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Podle § 38g ZDP je povinen podat daňové přiznání každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč, pokud se nejedná o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání musí podat i ten, jehož příjmy nepřesáhly 15 000 Kč, pokud vykazuje daňovou ztrátu. Daňové přiznání podává i poplatník u něhož se daň zvyšuje o solidární zvýšení daně. Podle § 136 daňového řádu (dále jen DŘ) fyzické osoby podávají daňové přiznání do 3 měsíců po skončení zdaňovacího období. Jestliže jejich daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce, podává se daňové přiznání nejpozději do 6 měsíců po skončení zdaňovacího období. (Macháček, 2019, s. 260)

1.5.2 Solidární zvýšení daně

Solidárním zvýšením daně se zabývá §16a ZDP. Tento paragraf říká, že v určitých případech je OSVČ povinna platit vyšší daň. Tato situace vzniká, když příjem podnikatele překročí 48násobek průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení. V roce 2019 činí hranice pro uplatnění solidárního zvýšení daně 48násobek průměrné mzdy 32 699 Kč, tedy 1 569 552 Kč. (Macháček, 2019, s. 103)

Když má podnikatel pouze příjmy z podnikání a základ daně z příjmů ze samostatné činnosti přesáhne limitní částku 1 569 552 Kč, pak má povinnosti zaplatit kromě 15% daně ještě zvýšení daně – tzv. solidární zvýšení. Solidární zvýšení daně činí 7 % z rozdílu dílčího základu daně ze samostatné činnosti (podnikání) pokud neuvažujeme zaměstnání a výše uvedené limitní částky. (Macháček, 2019, s. 103)

Pokud má podnikatel současně příjmy z podnikání a příjmy ze zaměstnání, jeho příjem může také podléhat solidárnímu zvýšení daně. V rámci daňového přiznání potřebujeme zjistit součet příjmů ze závislé činnosti – zaměstnání a dílčího základu daně ze samostatné činnosti za daný rok. Pokud je součet vyšší než limitní částka 1 569 552 Kč, jejich rozdíl podléhá výpočtu solidárního zvýšení daně ve výši 7 %. (Macháček, 2019, s. 111)

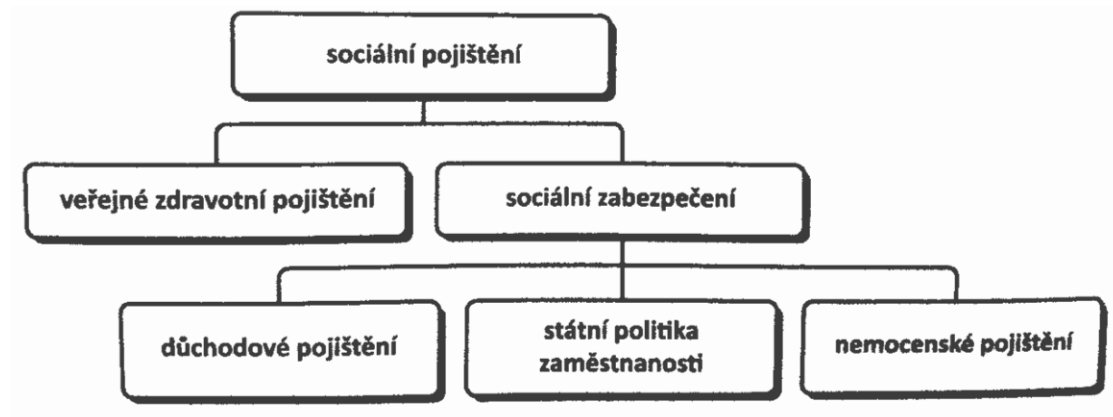
1.5.3 Pojistné na sociální pojištění OSVČ

Od 1 ledna 2004 existuje rozdělení OSVČ na ty jež vykonávají podnikání jako hlavní výdělečnou činnost a na ty, které podnikání vykonávají jako vedlejší výdělečnou činnost. (Pilátová, 2019, s. 243).

Podle § 9 odst. 6 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění, je samostatná výdělečná činnost OSVČ považována za vedlejší činnost, pokud podnikatel v daném kalendářním roce:

- vykonávala zaměstnání podle §9 odst. 8 zákona č. 155/1995 Sb.
- měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod,
- měla nárok na rodičovský příspěvek, nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců

Nejprve bych ráda poukázala na základní informace o subsystémech sociálního pojištění, které přehledně zobrazuje následující schéma.

Obrázek 4 - Části systému sociálního pojištění v České republice

Zdroj: (Vančurová, Láchová, 2016, s. 152)

Pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti

Podnikatel s hlavní výdělečnou činností se vždy účastní systému důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti, tzn. že do něj povinně přispívá. Pro podnikatele s hlavní i vedlejší výdělečnou činností je účast na nemocenském pojištění dobrovolná, avšak z nemocenského pojištění podnikatelů je poskytováno nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, od 1. 2. 2018 otcovská poporodní péče a od 1. 6. 2018 také dlouhodobé ošetrovné. Nemocenské pojištění vzniká na základě přihlášky k nemocenskému pojištění

a zaplacení pojistného na nemocenské pojištění. Přihláška se podává u okresní správy sociálního zabezpečení. (Obecné informace), (Pilátová, 2019, s. 258)

Za rok 2019 je podnikatel s vedlejší výdělečnou činností povinen účastnit se důchodového pojištění, jestliže daňový základ činí alespoň 78 476 Kč. Tato částka se snižuje o 6 540 Kč za každý kalendářní měsíc, v němž nebyl podnikatelem a v němž po celý kalendářní měsíc měl nárok na nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství z nemocenského pojištění podnikatelů. (Pilátová, 2019, s. 249)

Vyměřovací základ pro výpočet pojistného na důchodové pojištění se odvozuje z rozdílu mezi příjmy ze samostatné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení, nebo paušálních výdajů, tedy ze základu daně. Minimálním vyměřovacím základem je 50 % daňového základu, ne však méně než 98 100 Kč u OSVČ hlavní a než 39 240 Kč u OSVČ vedlejší v roce 2019, pokud tuto činnost vykonávala ve všech kalendářních měsících roku 2019. Při podnikání jen po část roku se tyto minimální částky snižují poměrně k počtu měsíců, v nichž byla činnost vykonávána, avšak výše maximálního vyměřovacího základu se nesnižuje. Maximální vyměřovací základ pro rok 2019 činí 1 569 552 Kč. (Pilátová, 2019, s. 249-251), (Pilátová, 2019, s. 276)

Příjmy a výdaje zahrnované do vyměřovacího základu OSVČ jsou definované v § 7 odst. 1 a odst. 2 a § 24 ZDP. Podle zákona lze pojem příjem po odpočtu výdajů definovat u:

- podnikatelů s daňovou evidencí – pracuje s příjmy ze samostatné činnosti a výdaji vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení příjmů
- podnikatelů vedoucí účetnictví – příjmem po odpočtu výdajů je základ daně z příjmů vzniklý úpravou účetního výsledku před zdaněním na základ daně, a to o případné „nedaňové“ náklady či nezdanitelné výnosy
- podnikatele, který uplatňuje výdaje paušální částkou (procentem z příjmů) - příjem po odpočtu výdajů je rozdíl příjmů a výdajů stanovených procentem z těchto příjmů (viz předchozí výklad)

Z výše uvedeného textu vyplývá, že pro zjištění příjmů a výdajů zahrnovaných do vyměřovacího základu lze použít některé daňové úpravy, například podle § 5 a § 23 ZDP. (Pilátová, 2019, s. 277)

Vyměřovací základ OSVČ je definován v § 5b zákona č. 589/1992 Sb., zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Pojistné se platí formou záloh a doplatků. OSVČ hlavní je povinna platit zálohy na pojistné na důchodové pojištění. Zálohy se platí za jednotlivé kalendářní měsíce a jsou splatné od prvního do posledního dne kalendářního měsíce, za který se platí. (Pilátová, 2019, s. 253)

Když podnikatel vykonává podnikání jako vedlejší činnost, v prvním roce podnikání neplatí měsíční zálohy na pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti. Po prvním roce podnikání, do konce dubna druhého roku podnikání, odevzdáme přehled o příjmech a výdajích na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení. Pojistné na důchodové pojištění zaplatíme jednorázově podle dosaženého zisku. (OSVČ vedlejší)

Pokud se hrubý zisk podnikatele v režimu vedlejší činnosti, tzn. celkové příjmy ponížené o související daňové výdaje, vejde do limitu 78 476 Kč pro rok 2019, nemá povinnost platit pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti vůbec. V případě, že podnikáme jen část roku, limit se poměrně snižuje o jednu dvanáctinu za každý měsíc, kdy jsme nepodnikali. (OSVČ vedlejší), (Sociální pojištění)

V dalších letech platíme měsíční zálohy na pojistné na důchodové pojištění, jejichž výši vyměří okresní správa sociálního zabezpečení na základě zisku v uplynulém roce. Minimální výše měsíční zálohy pro rok 2019 je 8 175 Kč u podnikatele vykonávající podnikání jako činnost hlavní a 955 Kč u podnikatele vykonávající podnikání jako činnost vedlejší. Každý rok v dubnu podáme přehled příjmů a výdajů, na základě, kterého bude vyměřený přeplatek či nedoplatek. (OSVČ vedlejší), (Pilátová, 2019, s. 250)

Aktuálně § 7 zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti vymezuje sazby pojistného na sociální zabezpečení u podnikatelů následovně:

- 29,2 % z vyměřovacího základu, z toho 28 % na důchodové pojištění a 1,2 % na státní politiku zaměstnanosti
- 2,1 % z vyměřovacího základu na nemocenské pojištění

§ 7, odst. 3 říká, že pojistné se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

Veřejné zdravotní pojištění

Podnikatelé odvádějí měsíční zálohy zdravotního pojištění na účet zdravotní pojišťovny. V případě hlavní výdělečné činnosti odvádí měsíční zálohy alespoň v minimální výši. V roce 2019 činí minimální měsíční záloha 2208 Kč. Podnikatel, který vykonává vedlejší výdělečnou činnost neplatí zálohy na zdravotní pojištění v průběhu roku, ale zároveň potřebuje informovat příslušnou zdravotní pojišťovnu o tom, že podnikání je vedlejším zdrojem příjmů. Pojistné na veřejné zdravotní pojištění doplatí zároveň s podáním přehledu o příjmech a výdajích dle skutečně dosaženého zisku za daný rok. V dalších letech podnikání podnikatel, pokud je podnikání jeho vedlejší výdělečnou činností, platí zálohy na pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Celková částka pojistného za daný rok se vypočte jako 13,5 % z vyměřovacího základu. Měsíční zálohy na pojistné na veřejné zdravotní pojištění na další rok vychází také z údajů v přehledu o vyměřovacím základu za předchozí rok, pokud podnikatel nemá povinnost platit zálohy z minimálního vyměřovacího základu platného na tento nový rok. (OSVČ vedlejší), (Zdravotní pojištění OSVČ – odvody a placení pojistného)

Vyměřovacím základem pro odvod pojistného na veřejné zdravotní pojištění je 50 % ročních příjmů ze samostatně výdělečné činnosti po odpočtu výdajů vynaložených na jejich dosažení, zajištění a udržení neboli paušálních výdajů. Od 1. ledna 2019 je roční minimální vyměřovací základ, který platí pro podnikatele vykonávající podnikání jako činnost hlavní, 196 194 Kč, minimální měsíční vyměřovací základ 16 349,50 Kč a z toho minimální měsíční záloha na pojistné je 2 208 Kč. Je-li dosažený vyměřovací základ OSVČ nižší než minimální vyměřovací základ, je podnikatel povinen odvést pojistné z minimálního vyměřovacího základu. (Minimální vyměřovací základ)

Minimální vyměřovací základ neplatí pro podnikatele:

- kteří současně vedle samostatně výdělečné činnosti jsou zaměstnanci a odvádí pojistné z tohoto zaměstnání vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro zaměstnance
- za které je plátcem pojistného stát
- kteří dosáhli věku potřebného pro nárok na starobní důchod
- kteří celodenně osobně a řádně pečují alespoň o jedno dítě do věku sedmi let nebo nejméně o dvě děti do věku 15 let

Vyměřovacím základem u těchto osob je jejich skutečný příjem po odpočtu výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmu, takže mohou platit i méně, než je stanovené minimum. (OSVČ – vyměřovací základ)

1.6 Institut spolupracujících osob u podnikatelů – fyzických osob

Institut spolupracujících osob je využíván podnikateli, kteří dosahují vyšších příjmů. Podle § 13 odst. 1 ZDP spolupracující osobou může být manžel (manželka) nebo člověk, který žije s OSVČ ve společně hospodařící domácnosti, například hradí náklady domácnosti a další. Pro účely této práce se dále zaměřím pouze na spolupracující osobu jako manžel nebo manželka. Institut spolupracujících osob slouží k rozdělení příjmů a daňově uznatelných výdajů mezi poplatníka a s ním spolupracující osobu. (Ondřej, 2019, s. 112)

Živnostenský list je požadován pouze u OSVČ. Spolupracující osoba podává přihlášku k registraci k dani z příjmů a do systému sociálního pojištění (sociálního zabezpečení a veřejného zdravotního pojištění) obdobně jako podnikatel se živnostenským listem, a to hned při zahájení spolupráce. Tedy nikoliv až koncem zdaňovacího období, kdy zjistí že rozdělení příjmů a výdajů by bylo výhodné z daňového hlediska. (Ondřej, 2019, s. 112)

Podle § 13 odst. 3 ZDP nesmí být podíl pouze manžela (manželky) jako spolupracující osoby vyšší než 50 %. Také hodnota, o kterou mohou příjmy převýšit výdaje, nesmí být vyšší než 540 000 Kč, přičemž měsíčně smí tato hodnota dosahovat maximálně 45 000 Kč. Podle § 13 odst. 4 ZDP nelze příjmy a výdaje rozdělit na manžela (manželku), je-li na něj uplatněna sleva. (Ondřej, 2019, s. 113)

Využitím institutu spolupráce osob lze předejít solidárnímu zvýšení daně podnikatelů. Podle § 16a ZDP dochází k výpočtu solidárního zvýšení daně až po rozdělení příjmů a výdajů na tyto spolupracující osoby. U spolupracující osoby se solidární zvýšení daně vypočítá podle § 16a ZDP včetně příjmů a výdajů, které na ni byly převedeny od podnikatele. (Macháček, 2019, s. 113)

Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob podává každá spolupracující osoba samostatně. Obdobně také přehled o příjmech a výdajích podnikatele na příslušnou zdravotní pojišťovnu a okresní správu sociálního zabezpečení. (Ondřej, 2019, s. 113)

V situaci, kdy jsou dosažené příjmy podnikatele nižší než skutečné výdaje, lze rozdělit na spolupracující osobu i ztrátu ze samostatné činnosti – z podnikání. Uplatnění daňové ztráty se řídí § 34 odst. 1 ZDP podle kterého lze od základu daně odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v pěti následujících zdaňovacích obdobích. (Macháček, 2019, s. 161)

1.7 Daň z příjmů právnických osob

§ 20 odst. 1 OZ definuje právnickou osobu následovně: Právnická osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo jehož právní osobnost zákon uzná. Právnická osoba může bez zřetele na předmět své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou.

§ 118 OZ říká: Právnická osoba má právní osobnost od svého vzniku do svého zániku. Podle § 126 OZ právnická osoba vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku. Podle § 185 právnická osoba zapsaná do veřejného rejstříku zaniká dnem výmazu z veřejného rejstříku.

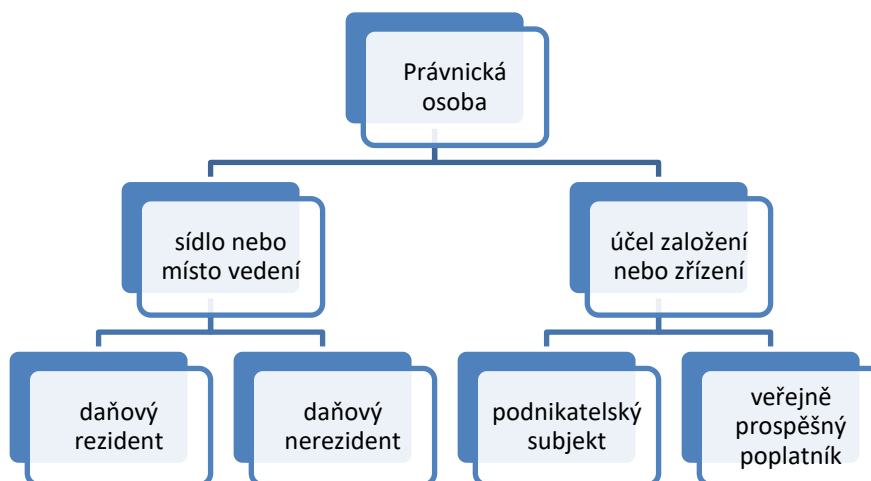
§ 210 OZ říká, že korporace je právnickou osobou, kterou tvoří společenství osob, i na právnickou osobu tvořenou jediným členem se hledí jako na korporaci. Obchodní korporace jsou definované zákonem o obchodních společnostech a družstvech. Tento zákon říká že, obchodními korporacemi rozumíme obchodní společnosti a družstva. Obchodními společnostmi jsou:

- veřejná obchodní společnost, § 95 až § 117 zákona o obchodních společnostech a družstvech
- komanditní společnost, § 118 až § 131 zákona o obchodních společnostech a družstvech
- společnost s ručením omezeným, § 132 až § 242 zákona o obchodních společnostech a družstvech
- akciová společnost § 243 až § 551 zákona o obchodních společnostech a družstvech

1.7.1 Poplatníci daně z příjmů právnických osob

Základní klasifikaci poplatníků daně z příjmů právnických osob zobrazuje následující schéma

Schéma 1 – Poplatníci daně z příjmů právnických osob

Zdroj: (Vančurová, 2016, s. 92)

V případě, že smlouva o zamezení dvojího zdanění nestanoví jinak, je **daňovým rezidentem** České republiky každá právnická osoba, která má na území České republiky sídlo nebo místo vedení. Tato právnická osoba musí zde zdaňovat jak příjmy z území České republiky, tak i příjmy ze zahraničí. Ve výjimečných případech je daňovým rezidentem České republiky i právnická osoba, která má sídlo v zahraničí, ale místo jejího skutečného vedení je v České republice, protože zde probíhá operativní provoz, konkrétní příkazy na řízení obchodní korporace. (Vančurová, 2016, s. 92)

Daňový nerezident je právnická osoba, která má sídlo v zahraničí a v České republice nemá místo vedení. Tato právnická osoba podléhá dani z příjmů v omezeném rozsahu. Dani z příjmů podléhají pouze příjmy ze zdrojů na území České republiky, například prostřednictvím stálé provozovny. Stálá provozovna je trvalé místo sloužící k výkonu činnosti daňového nerezidenta, například dílna, kancelář, staveniště a další. (Vančurová, 2016, s. 93)

Podnikatelské subjekty jsou obchodní korporace založené za účelem podnikání. Dani z příjmů právnických osob podléhají veškeré příjmy z činnosti obchodní korporace včetně nakládání s majetkem. (Vančurová, 2016, s. 93)

Veřejně prospěšní poplatníci jsou právnické osoby, které nebyly založeny za účelem podnikání. Jejich hlavním účelem není vytvářet zisk, a proto jsou zdaněny pouze příjmy z vedlejších výdělečných aktivit. (Vančurová, 2016, s. 93)

1.7.2 Právnická osoba jako účetní jednotka

Podle § 1 odst. 2 zákona o účetnictví (dále jen ZoÚ) je právnická osoba, která má sídlo na území České republiky povinna vést účetnictví. Právnická osoba, jejímž předmětem činnosti je podnikání (dosahování zisku), je obchodní korporací a musí podle účetních předpisů vždy vést účetnictví – podvojně.

Pro to, aby účetní jednotka zjistila zisk nebo ztrátu podniku za určité období, potřebuje znát výsledek hospodaření před zdaněním. Výsledek hospodaření před zdaněním je součtem provozního a finančního výsledku hospodaření. Provozní výsledek hospodaření je rozdílem mezi provozními výnosy a provozními náklady. Finanční výsledek hospodaření je rozdílem mezi finančními výnosy a finančními náklady. (Novotný, 2016, s. 36)

1.7.3 Základ daně z příjmů právnických osob

Předmět daně právnických osob definuje § 18 ZDP následovně: Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem, není-li v dalších ustanoveních zákona stanoveno jinak.

Základ daně z příjmů právnických osob se stanoví za zdaňovací období. Podle § 21a ZDP je zdaňovacím obdobím:

- Kalendářní rok
- Hospodářský rok
- Účetní období, pokud je toto účetní období delší než nepřetržitě po sobě jdoucích 12 měsíců.

Základ daně z příjmů právnických osob se odvodí od výsledku hospodaření před zdaněním. Následující tabulka zjednodušeně naznačuje proces tvorby základu daně z výsledku hospodaření před zdaněním.

Tabulka 5 – Základ daně z příjmů právnických osob

Výsledek hospodaření před zdaněním
- osvobozené příjmy
- příjmy nezahrnované do základu daně
+ - očištění o rezervy a opravné položky, které nejsou uznány jako daňové
+ účetní náklady, které nejsou uznanými daňovými náklady,
+ - vyloučení zaúčtovaných položek, které se v základu daně uznávají, jen jsou-li zaplacený
= základ daně

Zdroj: (Vančurová, 2016, s. 95)

Obecná pravidla úpravy výsledku hospodaření nalezneme v ZDP. Osvobozené příjmy právnické osoby jsou definovány v § 19 ZDP, § 19b ZDP. Pro stanovení základu daně právnické osoby platí ustanovení § 23 až § 33 ZDP, přičemž daňově uznatelné náklady nalezneme v §24 ZDP a § 25 ZDP.

1.7.4 Výpočet daně z příjmů právnických osob

Následující tabulka obsahuje postup výpočtu výsledné daňové povinnosti právnické osoby.

Tabulka 6 – Úprava základu daně z příjmů právnických osob a výpočet daně

Základ daně
- odpochty
- daňová ztráta (vyměřená za předešlá zdaňovací období
- odpochet výdajů na projekty výzkumu a vývoje
- odpochet na podporu odborného vzdělávání
= mezisoučet
- bezúplatná plnění na veřejně prospěšné účely (max. 10 % z mezisoučtu)
= základ daně po snížení o odpochty (zaokrouhlený na celé tisícikoruny dolů)
x sazba daně
= daň
- slevy na dani
- slevy na zaměstnance se zdravotním pojištěním
= daň po slevě

Zdroj: (Vančurová, 2016, s. 136)

Podle ZDP se odpochty nazývají položky odčitatelné od základu daně. Konkrétní pravidla výše a uplatnění odpochtů definuje § 34 až § 34h ZDP. Bezúplatná plnění, v podobě darů, jsou definovány v § 20 odst.8 ZDP. Slevy na dani reprezentuje § 35 až § 35b ZDP.

Aktuální sazba daně právnických osob pro rok 2019, podle § 21 ZDP, činí 19 %.

Jestliže výsledek hospodaření před zdaněním, upravený na základ daně podle tabulky č. 5, je záporné číslo jedná se o daňovou ztrátu. **Daňová ztráta** je situací, kdy daňové náklady převýšily zdanitelné příjmy za zdaňovací období. Po vykázání daňové ztráty v daňovém přiznání, lze tuto ztrátu uplatnit jako nestandardní odpočet v maximálně pěti následujících zdaňovacích obdobích po tom období, za které byla vyměřena. Daňovou ztrátu právnických osob dále upravuje § 38n ZDP. (Vančurová, 2016, s. 136)

Podle § 38m ZDP musí poplatník daně z příjmů právnických osob uvést výpočet daně v daňovém přiznání, i v případě daňové ztráty. Podle § 136 DŘ právnické osoby podávají daňové přiznání do 3 měsíců po skončení zdaňovacího období. Právnické osoby podléhající povinnému auditu nebo, pokud daňové přiznání zpracovává daňový poradce podávají daňové přiznání do 6 měsíců po skončení zdaňovacího období. V případě, že zdaňovacím obdobím je kalendářní rok daňové přiznání se podává do 1. dubna případně do 1. července následujícího kalendářního roku. Poslední den pro podání daňového přiznání je současně i den splatnosti daně. Právnická osoba zaplatí vypočtenou daň sníženou o zaplacené zálohy, které byly splatné v daném zdaňovacím období. (Vančurová, 2016, s. 144)

2 Praktická část

Praktická část práce sestává z modelových příkladů, kde předpokládám, že příjem fyzickým nebo právnickým osobám plyne nepřetržitě 12 po sobě jdoucích měsíců v kalendářním roce. Všechny příklady jsou zaměřeny na problematiku zdanění a pojistných odvodů včetně platných sazeb a limitů pro rok 2019. Jako autor příkladů jsem jejich zadání směřovala jak na reálné příjmy VPA v rámci podnikání, tak na mimořádné situace zdanění při překročení zákonem stanovených limitů.

Modelové příklady jsou rozděleny do 3 hlavních kapitol. První kapitola pojednává o způsobu zdanění v kvadrantu S – soukromník nebo osoba samostatně výdělečně činná. Na konkrétních příkladech vysvětluji postup zdanění podnikatelů včetně výpočtů pojistného na sociální pojištění. V případě že, podnikatel vykonává vedlejší výdělečnou činnost, předpokládám, že daňová povinnost ze závislé činnosti odpovídá zaplaceným zálohám strženým a odvedeným srážkou u zdroje – zaměstnavatelem. Proto jsem svoji pozornost zaměřila pouze na dílčí základ daně ze samostatné činnosti jakožto příjem VPA ze živnosti. Pokud se tedy v dalším textu zmiňuje daň z příjmů nebo pojistné na sociální pojištění, tak se rozumí jen daňové a odvodové zatížení příjmů z podnikání.

Druhá kapitola také vysvětluje způsob zdanění v kvadrantu S, s využitím instituce spolupracujících osob. Jak jsem se již zmínila v teoretické části práce, každý VPA má svojí licenci, v případě že se VPA stanou manželi, jejich licence se sloučí do jedné, proto institut spolupracujících osob je vhodným instrumentem zdanění.

Třetí kapitola prezentuje zdanění v kvadrantu M – majitel podniku. V této části zároveň vysvětluji, že příjem právnické osoby není automaticky příjmem fyzické osoby, proto uvádím možnosti, jak tyto peníze získat pro osobní spotřebu.

Všechny příklady jsem koncipovala, vzhledem na hlavní cíl své práce – zobrazit dopad daně z příjmů na příjem VPA z podnikání včetně odvodů pojistného na sociální pojištění, přičemž v základních modelových příkladech nenaleznete odpočty ani slevy na dani. Pro přehledné grafické zobrazení řešení všech modelových příkladů se snažím začít každý příklad na nové straně. Vedlejším efektem jsou nevyužité konce některých stran.

2.1 Modelové příklady – podnikání jako vedlejší výdělečná činnost

Příklad č. 1

Paní Novotná má za rok 2019 příjmy ze závislé činnosti jako zaměstnanec, a současně příjmy z podnikání na základě živnostenského oprávnění, tedy jako VPA. Pravidelný měsíční příjem VPA činil 15 000 Kč, z podnikání tedy dosáhla ročního příjmů ve výši 180 000 Kč. K těmto příjmům uplatňuje daňově uznatelné výdaje ve výši 100 000 Kč. Vypočteme daňovou povinnost paní Novotné včetně sociálního pojištění za rok 2019.

Řešení:

Tabulka 7 – Řešení příkladu č. 1

Daňová povinnost	
	Částka
souhrn ročních příjmů ze živnosti	180 000 Kč
souhrn daňově uznatelných výdajů	100 000 Kč
základ daně	80 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	12 000 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně	80 000 Kč
limit pro účast na důchodovém pojištění	78 476 Kč
vyměřovací základ	40 000 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	11 680 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně	80 000 Kč
vyměřovací základ	40 000 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	5 400 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Základ daně z příjmů získáme rozdílem ročních příjmů a výdajů paní Novotné. Výsledná daňová povinnost je vypočtena 15% sazbou ze základu daně. Paní Novotná se povinně účastní systému důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti, protože její základ daně ve výši 80 000 Kč je vyšší než limitní částka 78 476 Kč. Vyměřovacím základem

pro sociální a zdravotní pojištění je 50 % ze základu daně z příjmů, tedy 40 000 Kč. Sazba pojistného na veřejné zdravotní pojištění je 13,5 % a sazba pojistného na sociální zabezpečení činí 29,2 %. Tyto sazby jsem ve výpočtu uplatnila na vyměřovací základ. Paní Novotná zaplatí 11 680 Kč na pojistném na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti a 5 400 Kč na pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Paní Novotná odvede také státu daň z příjmů ve výši 12 000 Kč.

Příklad č. 2

Pan Novák má za rok 2019 příjmy ze zaměstnání, a současně příjmy z podnikání. Roční příjem VPA činil 180 000 Kč. Pan Novák chce v rámci daňového přiznání uplatnit výdaje paušálem. Vypočteme maximální hranici paušálních výdajů, kterou si pan Novák může uplatnit, dále výši daňové povinnosti na daň z příjmů včetně pojistného na sociální pojištění za rok 2019.

Řešení:

Tabulka 8 – Řešení příkladu č. 2

Daňová povinnost	
	částka
souhrn ročních příjmů ze živnosti	180 000 Kč
sazba paušálních výdajů	60 %
výše paušálních výdajů	108 000 Kč
základ daně	72 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	10 800 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně	72 000 Kč
limit pro účast na důchodovém pojištění	78 476 Kč
vyměřovací základ	0 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	0 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně	72 000 Kč
vyměřovací základ	36 000 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	4 860 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z teoretické části práce víme, že si podnikatel v rámci živnosti může uplatnit výdaje ve výši 60 % ročních příjmů, avšak maximálně 1 200 000 Kč. Proto paušální výdaje pana Nováka činí 60 % z 180 000 Kč. Základ daně z příjmů pana Nováka je rozdílem ročních příjmů 180 000 Kč a paušálních výdajů 108 000 Kč. Vypočtená daň je představuje 15 % ze základu daně. Pan Novák se nachází pod limitem pro povinnou účast na pojistném na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti, protože základ daně 72 000 Kč je méně než limit 78 476 Kč. To znamená, že nemá povinnost platit pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti. V případě veřejného zdravotního pojištění je výše pojistného 13,5 % z poloviny základu daně, tedy 4 860 Kč. Pan Novák zaplatí státu pouze daň z příjmů ve výši 10 800 Kč a pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 4 860 Kč.

Příklad č. 3

Paní Fialová má za rok 2019 příjmy ze zaměstnání, a současně příjmy z podnikání. Vzhledem k dobrému platovému ohodnocení v zaměstnání, se paní Fialová rozhodla více investovat do svého podnikání. Její roční příjem VPA činí 36 000 Kč, přičemž uplatňuje daňově uznatelné výdaje ve výši 40 000 Kč. Vypočtěme daňovou povinnost na daň z příjmů paní Fialové včetně pojistného na sociální pojištění za rok 2019.

Řešení:

Tabulka 9 – Řešení příkladu č. 3

Daňová povinnost	
	částka
souhrn ročních příjmů ze živnosti	36 000 Kč
souhrn daňově uznatelných výdajů	40 000 Kč
základ daně (daňová ztráta)	-4 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	0 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně (daňová ztráta)	-4 000 Kč
limit pro účast na důchodovém pojištění	78 476 Kč
vyměřovací základ	0 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	0 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně (daňová ztráta)	-4 000 Kč
vyměřovací základ	0 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V daňové evidenci paní Fialové, výdaje přesáhly příjmy, a tento rozdíl -4 000 Kč je daňovou ztrátou. Základem daně z příjmů je záporné číslo, proto daňová povinnost na daň z příjmů činí 0 Kč. Paní Fialová uplatňuje daňovou ztrátu v daňovém přiznání za uplynulý rok 2019. Z teoretické části práce vyplývá, že paní Fialová si může částku – 4000 Kč odečíst v následujících pěti letech, po roku, v němž se daňová ztráta vyměřila. Základ daně je záporné číslo, a proto paní Fialová nemá povinnost jako OSVČ vedlejší platit pojistné na sociální pojištění. V roce 2019 neplatí paní Fialová státu daň z příjmů ani pojistné na sociální pojištění.

Příklad č. 4

Pan Veselý má za rok 2019 příjmy ze zaměstnání, a současně příjmy z podnikání. Jeho roční příjem VPA činí 2 300 000 Kč. V rámci podnikání uplatňuje daňově uznatelné výdaje ve výši 1 142 000 Kč. Podle potvrzení zaměstnavatele pro účely daňového přiznání za rok 2019 dosáhnou jeho příjmy ze závislé činnosti částky 470 000 Kč. Vypočteme daňovou povinnost na daň z příjmů pana Veselého včetně pojistného na sociální pojištění za rok 2019. Vypočteme, zda roční příjem pana Veselého podléhá solidárnímu zvýšení daně.

Řešení:

Tabulka 10 – Řešení příkladu č. 4

Základní daňová povinnost	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	2 300 000 Kč
souhrn daňově uznatelných výdajů	1 142 000 Kč
základ daně	1 158 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	173 700 Kč

Solidární zvýšení daně	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	2 300 000 Kč
souhrn daňově uznatelných výdajů	1 142 000 Kč
DZD § 7 (živnost)	1 158 000 Kč
příjmy ze závislé činnosti – zaměstnání	470 000 Kč
součet DZD § 7 + příjmů ze zaměstnání	1 628 000 Kč
limitní částka	1 569 552 Kč
solidární zvýšení daně	4 091 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně	1 158 000 Kč
vyměřovací základ	579 000 Kč
maximální vyměřovací základ	1 569 552 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	169 068 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně	1 158 000 Kč
vyměřovací základ	579 000 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	78 165 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Základ daně pana Veselého, jako rozdíl ročních příjmů a výdajů z podnikání, činí 1 158 000 Kč. Daňová povinnost na daň z příjmů, vypočtená základní 15% sazbou ze základu daně, činí 173 700 Kč. Z teoretické části práce víme, že pokud roční příjem OSVČ v roce 2019, jako součet základu daně a součet příjmů ze závislé činnosti, přesáhne limitní částku 1 569 552 Kč, má podnikatel povinnost odvést solidární zvýšení daně. Ze součtu základu daně 1 158 000 Kč a ročních příjmů ze zaměstnání 470 000 Kč, vidíme že příjem pana Veselého podléhá i solidárnímu zvýšení daně. Celkový součet 1 628 000 Kč je vyšší než limit 1 569 552 Kč. Proto vypočteme dodatečnou daňovou povinnost z rozdílu uvedených čísel. Rozdíl 58 448 Kč podléhá 7 % sazbě solidárního zvýšení daně. Solidární zvýšení daně pana Veselého činí 4 091 Kč. Výsledná daňová povinnost na daň z příjmů je součtem základní 15% daně a solidárního zvýšení daně.

Pan Veselý musí státu odvést daň z příjmů ve výši $173\,700 + 4\,091 = 177\,791$ Kč. V prvních 3 příkladech jsme se setkali s minimem pro povinnou účast OSVČ vedlejší na systému důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti. V řešení příkladu 4 již uvádím zákonem stanovenou maximální hranici pro výpočet pojistného na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti, souhrnně také označovaných jako sociální zabezpečení. Tento limit se pana Veselého zatím netýká. Pro výpočet pojistného použijeme zákonem stanovené sazby pro rok 2019. Pan Veselý zaplatí 78 165 Kč za rok 2019 na pojistném na veřejné zdravotní pojištění a 169 068 Kč na pojistném na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti

Příklad č. 5

Paní Malá má za rok 2019 příjmy ze zaměstnání, a současně příjmy z podnikání. Podle potvrzení zaměstnavatele pro účely daňového přiznání její příjmy ze závislé činnosti činí 1 600 000 Kč. V rámci podnikání jako VPA dosáhne ročního příjmu 950 000 Kč. K tomu vykazuje daňové uznatelné výdaje ve výši 1 085 000 Kč. Vypočteme daňovou povinnost na daň z příjmů paní Malé včetně solidárního zvýšení daně a pojistného na sociálního pojištění za rok 2019.

Řešení:

Tabulka 11 – Řešení příkladu č. 5

Základní daňová povinnost	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	950 000 Kč
souhrn daňově uznatelných výdajů	1 085 000 Kč
základ daně (daňová ztráta)	-135 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	0 Kč

Solidární zvýšení daně	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	950,000 Kč
souhrn daňově uznatelných výdajů	1 085 000 Kč
DZD § 7 (daňová ztráta)	-135 000 Kč
příjmy ze závislé činnosti – zaměstnání	1 600 000 Kč
součet DZD § 7 + příjmů ze zaměstnání	1 465 000 Kč
limitní částka	1 569 552 Kč
solidární zvýšení daně	0 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně (daňová ztráta)	-135 000 Kč
limit pro účast na důchodovém pojištění	78 476 Kč
vyměřovací základ	0 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	0 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně (daňová ztráta)	-135 000 Kč
vyměřovací základ	0 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Paní Malá vykáže daňovou ztrátu v daňovém přiznání za uplynulý rok 2019. Daňová ztráta činí – 135 000 Kč. Paní Malá může tuto ztrátu uplatnit jako odpočet od základu daně v 5 následující zdaňovacích obdobích. I když její výdaje převyšují příjmy z podnikání, paní Malá má znatelně vysoké příjmy ze závislé činnosti, proto její příjem může podléhat solidárnímu zvýšení daně. Podle § 16a ZDP můžeme sečíst daňovou ztrátu s příjmy ze zaměstnání pro účely výpočtu solidárního zvýšení daně. Součet čísel 1 600 000 Kč a – 135 000 Kč činí 1 465 000 Kč což je méně než limitní částka 1 569 552 Kč. Paní Malá neplatí solidární zvýšení daně. Jelikož je finančním výsledkem podnikání paní Malé daňová ztráta, a zároveň platí, její podnikání splňuje podmínky činnosti vedlejší (má příjmy ze zaměstnání), neplatí paní Malá ani pojistné na sociální pojištění.

2.2 Modelové příklady – podnikání jako hlavní výdělečná činnost

Příklad č. 6

Pan Mladý má za rok 2019 pouze příjmy z podnikání. V rámci podnikání jako VPA dosáhne ročního příjmu 700 000 Kč. K tomu vykazuje daňové uznatelné výdaje ve výši 600 000 Kč. Vypočteme daňovou povinnost na daň z příjmů pana Mladého včetně pojistného na sociální pojištění za rok 2019.

Řešení:

Tabulka 12 – Řešení příkladu č. 6

Základní daňová povinnost	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	700 000 Kč
souhrn daňově uznatelných výdajů	600 000 Kč
základ daně	100 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	15 000 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně	100 000 Kč
minimální vyměřovací základ (ze zákona)	98 100 Kč
vypočtený vyměřovací základ	50 000 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	28 645 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně	100 000 Kč
minimální vyměřovací základ (ze zákona)	196 194 Kč
vyměřovací základ	50 000 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	26 486 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Základ daně z příjmů pana Mladého, jako rozdíl ročních příjmů a výdajů, činí 100 000 Kč. 15% sazba daně určuje daňovou povinnost na daň z příjmů ve výši 15 000 Kč. Z teoretické části práce víme, že v této situaci je podnikání hlavním zdrojem příjmů pana Mladého, a proto existují minimální vyměřovací základy pro určení povinné výše pojistného na sociální pojištění. Vyměřovací základ je 50 % ze základu daně. Vypočteným vyměřovacím základem pana Mladého je 50 000 Kč, avšak minimální hranice, z níž se musí v roce 2019 vypočíst pojistné na důchodového pojištění a státní

politiku zaměstnanosti činí 98 100 Kč. Pro výpočet pojistného na sociální zabezpečení uplatníme sazbu daně 29,2 % na povinné minimum 98 100 Kč. Obdobně v případě pojistného na veřejné zdravotní pojištění je minimálním vyměřovacím základem pro rok 2019 částka 196 194 Kč. Pojistné na zdravotní pojištění nelze počítat z vypočteného vyměřovacího základu 50 000 Kč. Výše pojistného na veřejné zdravotní pojištění 26 486 Kč je vypočteno jako 13,5 % se zákonem stanoveného minima 196 194 Kč. Pan Mladý zaplatí státu za rok 2019 daň z příjmů ve výši 15 000 Kč, pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 26 486 Kč a pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti ve výši 28 645 Kč.

Příklad č. 7

Paní Odvážná má za rok 2019 pouze příjmy z podnikání. V rámci podnikání jako VPA dosáhne ročního příjmu 1 500 000 Kč. Paní Odvážná chce v rámci daňového přiznání za rok 2019 uplatnit výdaje paušálem. Vypočteme maximální hranici paušálních výdajů, kterou si paní Odvážná může uplatnit, dále výši daňové povinnosti na daň z příjmů včetně pojistného na sociální pojištění za rok 2019.

Řešení:

Tabulka 13 – Řešení příkladu č. 7

Základní daňová povinnost	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	1 500 000 Kč
sazba paušálních výdajů	60 %
výše paušálních výdajů	900 000 Kč
základ daně	600 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	90 000 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně	600 000 Kč
minimální vyměřovací základ (ze zákona)	98 100 Kč
vypočtený vyměřovací základ pojistného	300 000 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	87 600 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně	600 000 Kč
minimální vyměřovací základ (ze zákona)	196 194 Kč
vyměřovací základ	300 000 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	40 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z teoretické části práce víme, že podnikatel s hlavní výdělečnou činností si může v rámci živnosti uplatnit výdaje ve výši 60 % ročních příjmů, avšak maximálně 1 200 000 Kč. Proto paušální výdaje paní Odvážné činí 60 % z 1 500 000 Kč. Základ daně 600 000 Kč, je rozdílem ročních příjmů 1 500 000 Kč a paušálních výdajů 900 000 Kč. Vypočtená daňová povinnost na daň z příjmů ve výši 90 000 Kč je 15 % ze základu daně. Vyměřovací základ pojistného na sociální pojištění činí polovinu základu daně, tedy 300 000 Kč. Tento vypočtený vyměřovací základ je vyšší než zákonem stanovené

minimální limity, a proto jej použijeme pro výpočet pojistného na sociální pojištění. 29,2 % z 300 000 Kč činí 87 600 Kč a 13,5 % z 300 000 Kč činí 40 500 Kč. Za rok 2019 odvede paní Odvážná státu daň z příjmů ve výši 90 000 Kč, pojistné na veřejné zdravotní pojištění ve výši 40 500 Kč a pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti ve výši 87 600 Kč.

Příklad č. 8

Pan Dřevěný má za rok 2019 pouze příjmy z podnikání. V rámci podnikání jako VPA dosáhne ročního příjmu 2 200 000 Kč. Pan Dřevěný chce v rámci daňového přiznání uplatnit výdaje paušálem. Nalezneme maximální hranici paušálních výdajů, kterou si pan Dřevěný může uplatnit. Vypočteme daňovou povinnost na daň z příjmů pana Dřevěného včetně solidárního zvýšení daně a pojistného na sociálního pojištění za rok 2019.

Řešení:

Tabulka 14 – Řešení příkladu č. 8

Základní daňová povinnost	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	2 200 000 Kč
sazba paušálních výdajů	60 %
výše paušálních výdajů	1 200 000 Kč
základ daně	1 000 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	150 000 Kč

Solidární zvýšení daně	
základ daně	1 000 000 Kč
limitní částka	1 569 552 Kč
solidární zvýšení daně	0 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně	1 000 000 Kč
maximální vyměřovací základ	1 569 552 Kč
vypočtený vyměřovací základ	500 000 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	146 000 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně	1 000 000 Kč
vyměřovací základ	500 000 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	67 500 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nejdříve se podíváme na paušální výdaje, jež činí 60 % z ročních příjmů. Vypočtené paušální výdaje činí 1 320 000 Kč, avšak ze zákona si pan Dřevěný může uplatnit maximálně 1 200 000 Kč. Proto základ daně z příjmů činí 1 000 000 Kč. Následná daňová povinnost na daň z příjmů ve výši 15 % činí 150 000 Kč. Pan Dřevěný neplatí solidární

zvýšení daně, jelikož jeho základ daně z příjmů je nižší než limitní částka 1 569 552 Kč. Vyměřovací základ pro výpočet pojistného na sociální pojištění je 50 % z 1 000 000 Kč, tedy 500 000 Kč. Použitím sazeb 29,2 % a 13,5 % vypočteme konkrétní výše pojistného na sociální pojištění. Daňová povinnost na daň z příjmů pana Dřevěného za rok 2019 činí 150 000 Kč, pojistné na veřejné zdravotní pojištění činí 67 500 Kč a pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti činí 146 000 Kč.

Příklad č. 9

Paní Listová má za rok 2019 pouze příjmy z podnikání. V rámci podnikání jako VPA dosáhne ročního příjmu 4 000 000 Kč. V rámci daňového přiznání chce paní Listová uplatnit výdaje paušálem. Zjistíme maximální hranici paušálních výdajů, kterou si paní Listová může uplatnit. Vypočteme její daňovou povinnost včetně pojistného na sociální pojištění za rok 2019. Zjistíme, zda roční příjem paní Listové podléhá solidárnímu zvýšení daně.

Řešení:

Tabulka 15 – Řešení příkladu č. 9

Základní daňová povinnost	
souhrn ročních příjmů ze živnosti	4 000 000 Kč
sazba paušálních výdajů	60 %
výše paušálních výdajů	1 200 000 Kč
základ daně	2 800 000 Kč
sazba daně	15 %
vypočtená daň	420 000 Kč

Solidární zvýšení daně	
základ daně	2 800 000 Kč
limitní částka	1 569 552 Kč
solidární zvýšení daně	86 131 Kč

Sociální zabezpečení	
základ daně	2 800 000 Kč
maximální vyměřovací základ	1 569 552 Kč
vypočtený vyměřovací základ	1 400 000 Kč
sazba důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti	29.2 %
výše pojistného	408 800 Kč

Veřejné zdravotní pojištění	
základ daně	2 800 000 Kč
vyměřovací základ	1 400 000 Kč
sazba pojistného	13.5 %
výše pojistného	189 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Maximální limit paušálních výdajů, který si paní Listová může uplatnit je 1 200 000 Kč, i když vypočtená částka paušálních výdajů jako 60 % z 4 000 000 Kč činí 2 400 000 Kč. Základ daně z příjmů 2 800 000 Kč je rozdílem ročních příjmů 4 000 000 Kč a paušálních

výdajů 1 200 000 Kč. Daňová povinnost na daň z příjmů ve výši 15 % ze základu daně činí 420 000 Kč. Základ daně paní Listové se nachází nad limitem 1 569 552 Kč, proto je povinna vypočíst a odvést solidární zvýšení daně. 7 % z rozdílu základu daně z příjmů a uvedené limitní částky činí 86 131 Kč. Celková daňová povinnost na daň z příjmů je součtem čísel 420 000 Kč a 86 131 Kč. Vyměřovací základ pro výpočet pojistného na sociální pojištění činí 50 % z 2 800 000 Kč. Kdyby vyměřovací základ paní Listové činil například 1 900 000 Kč, následný výpočet pojistného na sociální zabezpečení by byl vyměřen pouze z částky 1 569 552 Kč jako zákonem stanového maxima. Aktuální vyměřovací základ činí 1 400 000 Kč. Zajímavostí je, že vyměřovací základ na veřejné zdravotní pojištění nemá zákonem stanovené maximum, proto zaplatíte vždy 13,5 % z vyměřovacího základu. V roce 2019 zaplatí paní Listová 506 131 Kč na dani z příjmů. Její pojistné na veřejné zdravotní pojištění činí 189 000 Kč a pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti činí 408 800 Kč.

2.3 Modelové příklady – manželé

Příklad č. 10

Oba manželé jsou OSVČ, přičemž podnikají v odlišných oblastech. Manžel je VPA a manželka je daňovou poradkyní. Ve zdaňovacím období dosáhl manžel jako VPA ročního příjmu 1 300 000 Kč. K těmto příjmům uplatňuje paušální výdaje ve výši 60 % z příjmů. Manželka dosáhla z činnosti daňové poradkyně ročních příjmů 720 000 Kč, ke kterým uplatňuje paušální výdaje ve výši 40 %. Přitom manželka vede manželovi daňovou evidenci. Vypočteme daňovou povinnost na daň z příjmů u obou manželů za rok 2019 využitím institutu spolupracujících osob. Dále uvedeme konkrétní výši pojistného na sociální pojištění.

Řešení:

Tabulka 16 – Řešení příkladu č. 10

	Roční příjmy	Výdaje
manžel	1 300 000 Kč	780 000 Kč
manželka	720 000 Kč	288 000 Kč

Subjekt	Rozdělení příjmů	Rozdělení výdajů
Podnikatel – manžel	650 000 Kč	390 000 Kč
Manželka	ze spolupráce	390 000 Kč
	z vlastního podnikání	288 000 Kč
	celkem	1 370 000 Kč

	Manžel	Manželka
základ daně	260 000 Kč	692 000 Kč
sazba daně	15 %	15 %
vypočtená daň	39 000 Kč	103 800 Kč
vyměřovací základ pojistného	130 000 Kč	346 000 Kč
výše pojistného – SZ	37 960 Kč	101 032 Kč
výše pojistného – VZP	26 486 Kč	46 710 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Při výpočtu paušálních výdajů víme, že 60 % z 1 300 000 Kč činí 780 000 Kč. Z teoretické části práce víme, že u spolupracujících osob nesmí být podíl manžela (manželky) jako spolupracující osoby vyšší než 50 %. V uvedeném příkladu manžel rozdělí své příjmy a výdaje na svoji manželku jako spolupracující osobu ve výši 50 %. Manžel ve svém daňovém priznání uvede příjmy ve výši 650 000 Kč a k tomu výdaje

ve výši 390 000 Kč. Potom základ daně z příjmů činí 260 000 Kč. Dále uplatňuje stejná pravidla pro výpočet daně z příjmů a pojistného na sociální pojištění jako u OSVČ hlavní. V roce 2019 zaplatí manžel 39 000 Kč na dani z příjmů, 26 486 Kč činí pojistné na veřejné zdravotní pojištění a 37 960 Kč činí pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti. Manželka přejímá do svého základu daně určitý podíl manželových příjmů a výdajů, konkrétně příjmy ve výši 650 000 Kč a výdaje ve výši 390 000 Kč. V rámci daňového přiznání uplatňuje paušální výdaje jako 40 % ze 720 000 Kč, tedy 288 000 Kč. Manželka uvádí ve svém daňovém přiznání za rok 2019 celkové příjmy ve výši 1 370 000 Kč a výdaje ve výši 678 000 Kč. I zde při výpočtu daňové povinnosti na daň z příjmů a pojistného na sociální pojištění postupujeme jako u OSVČ hlavní. V roce 2019 zaplatí manželka 103 800 Kč na dani z příjmů, pojistné na veřejné zdravotní pojištění činí 46 710 Kč a pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti činí 101 032 Kč.

Příklad č. 11

Za rok 2019 má manžel pouze příjmy z podnikání jako VPA ve výši 2 800 000 Kč. K těmto příjmům uplatňuje paušální výdaje ve výši 60 % příjmů. Zhodnotíme situaci, kdy manžel podniká sám bez spolupracující osoby. Vypočteme daňovou povinnost na daň z příjmů obou manželů za rok 2019 využitím institutu spolupracujících osob, přičemž manželka je řadovým zaměstnancem v menší firmě jejíž příjmy dle potvrzení zaměstnavatele pro účely daňového přiznání činí 750 000 Kč.

Řešení:

Tabulka 17 – Řešení příkladu č. 11

	roční příjmy	výdaje
manžel	2 800 000 Kč	1 200 000 Kč

Subjekt	Rozdělení příjmů	Rozdělení výdajů
Podnikatel – manžel	1 855 000 Kč	795 000 Kč
Manželka ze spolupráce	945 000 Kč	405 000 Kč

	Manžel	Manželka
základ daně	1 060 000 Kč	540 000 Kč
sazba daně	15 %	15 %
vypočtená daň	159 000 Kč	81 000 Kč
vyměřovací základ pojistného	530 000 Kč	270 000 Kč
výše pojistného – SZ	154 760 Kč	78 840 Kč
výše pojistného – VZP	71 550 Kč	36 450 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Paušální výdaje manžela vypočteme jako 60 % z 2 800 000 Kč, avšak dle zákona je maximální výše paušálních výdajů činí 1 200 000 Kč. Poté základ daně z příjmů činí 2 800 000 Kč minus 1 200 000 Kč, tedy 1 600 000 Kč. Vypočtený základ daně z příjmů je vyšší než limitní částka 1 569 552 Kč pro účast na solidárním zvýšení daně. Bez využití instituce spolupracujících osob bude muset manžel odvést solidární zvýšení daně.

Využitím institutu spolupracujících osob převádí manžel část příjmů a výdajů na svoji manželku, a navíc se již neúčastní solidárního zvýšení daně. Podle § 13 ZDP může manžel na manželku rozdělit sice 50 %, ale maximálně celkový zisk 540 000 Kč, tzn. že 1 400 000 Kč na manželku rozdělit nelze. Roční příjmy manžela činí 1 855 000 Kč a výdaje činí 795 000 Kč. Základ daně 1 060 000 Kč slouží k výpočtu daně z příjmů a pojistného na sociální pojištění. Pravidla výpočtu jsou stejné jako u OSVČ hlavní.

Vypočtená daňová povinnost na daň z příjmů na základě 15% sazby činí 159 000 Kč. Vyměřovací základ pro výpočet pojistného je 50 % ze základu daně, tedy 530 000 Kč. Použitím sazeb 29,2 % a 13,5 % získáme konkrétní výši pojistného. V roce 2019 zaplatí manžel 159 000 Kč na dani z příjmů, 71 550 Kč činí pojistné na veřejné zdravotní pojištění a 154 760 Kč činí pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti. Manželka přejímá do svého základu daně příjmy ve výši 945 000 Kč a výdaje ve výši 405 000 Kč. Poté základ daně činí 540 000 Kč. Při dalších výpočtech aplikujeme stejná pravidla jako u OSVČ vedlejší. Manželka se neúčastní solidárního zvýšení daně, nakolik příjem ze zaměstnání 750 000 Kč a základ daně z příjmů ve výši 540 000 Kč nepřesahují limitní částku 1 569 552 Kč. V roce 2019 zaplatí manželka 81 000 Kč na dani z příjmů, 36 450 Kč činí pojistné na veřejné zdravotní pojištění a 78 840 Kč činí pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti.

Příklad č. 12

Oba manželé jsou OSVČ, přičemž podnikají v odlišných oblastech. Manžel je VPA a manželka je daňovou poradkyní. V zdaňovacím období dosáhl manžel jako VPA ročního příjmu 500 000 Kč. K těmto příjmům uplatňuje prokazatelné výdaje ve výši 700 000 Kč. Manželka dosáhla z činnosti daňové poradkyně ročního příjmu 450 000 Kč, ke kterým uplatňuje daňově uznatelné výdaje ve výši 150 000 Kč. Přitom manželka vede manželovi daňovou evidenci. Vypočteme daňovou povinnost na daň z příjmů obou manželů za rok 2019 využitím institutu spolupracujících osob. Uvedeme konkrétní výši pojistného na sociální pojištění.

Řešení:

Tabulka 18 – Řešení příkladu č. 12

	Roční příjmy	Výdaje
manžel	500 000 Kč	700 000 Kč
manželka	450 000 Kč	150 000 Kč

Subjekt		Rozdělení příjmů	Rozdělení výdajů
Manžel – podnikatel		250 000 Kč	350 000 Kč
Manželka	ze spolupráce	250 000 Kč	350 000 Kč
	z vlastního podnikání	450 000 Kč	150 000 Kč
	celkem	700 000 Kč	500 000 Kč

	Manžel	Manželka	Manželka – bez spolupráce
základ daně	-100 000 Kč	200 000 Kč	300 000 Kč
sazba daně	15 %	15 %	15 %
vypočtená daň	0 Kč	30 000 Kč	45 000 Kč
vyměřovací základ pojistného	0 Kč	100 000 Kč	150 000 Kč
výše pojistného – SZ	28 645 Kč	29 200 Kč	43 800 Kč
výše pojistného – VZP	26 486 Kč	26 486 Kč	26 486 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Základ daně z příjmů manžela je rozdílem příjmů a výdajů, čísel 500 000 Kč a 700 000 Kč. Manžel vykazuje daňovou ztrátu ve výši – 200 000 Kč. Využitím instituce spolupracujících osob může manžel na spolupracující manželku převést plnou výši 50 % daňové ztráty. Základ daně z příjmů manžela po rozdělení příjmů a výdajů na manželku činí – 100 000 Kč. Manžel má nulovou daňovou povinnost na daň z příjmů za zdaňovací

období 2019. Vypočtený vyměřovací základ pojistného činí nula, avšak OSVČ hlavní má zákonem stanovený minimální vyměřovací základ pojistného. Takže i v případě daňové ztráty musí podnikatel platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění a pojistné na sociální zabezpečení. Pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti je 29,2 % z 98 100 Kč, tedy 28 645 Kč. Pojistné na veřejné zdravotní pojištění je 13,5 % z 196 194 Kč, tedy 26 486 Kč. V roce 2019 zaplatí manžel 0 Kč na dani z příjmů, 26 486 Kč činí pojistné na veřejné zdravotní pojištění a 28 645 Kč činí pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti.

Manželka přejímá do svého základu daně určitý podíl daňové ztráty, konkrétně příjmy ve výši 250 000 Kč a výdaje ve výši 350 000 Kč. V rámci daňového poradenství uplatňuje příjmy ve výši 450 000 Kč a výdaje ve výši 150 000 Kč. Manželka uvádí ve svém daňovém přiznání za rok 2019 celkové příjmy ve výši 700 000 Kč a výdaje ve výši 500 000 Kč. Dále při výpočtu daňové povinnosti na daň z příjmů a pojistného na sociálního pojištění postupujeme jako u OSVČ hlavní. Vyměřovacím základem pro sociální zabezpečení je 100 000 Kč, z toho 29,2 % činí 29 200 Kč. Na druhé straně musíme použít zákonem stanovený minimální vyměřovací základ pojistného na veřejné zdravotní pojištění ve výši 196 194 Kč, jelikož vypočtený vyměřovací základ 100 000 Kč se nachází pod limitem. 13,5 % z 196 194 Kč činí 26 486 Kč. V roce 2019 zaplatí manželka 30 000 Kč na dani z příjmů, pojistné na veřejné zdravotní pojištění činí 26 486 Kč a pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti činí 29 200 Kč.

V tabulce č. 18 si můžete všimnout i výpočtu, kdy manželka není spolupracující osobou a podává daňové přiznání za rok 2019 pouze ze své činnosti daňové poradkyně. Při srovnání výpočtů vidíme, že když manželé nevyužijí institutu spolupracujících osob manželka zaplatí o 15 000 Kč více na dani z příjmů a o 14 600 Kč více na pojistném na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti. Výše pojistného na veřejného zdravotní pojištění je stejný, jelikož výpočet vychází z minimálního limitu 196 194 Kč.

2.4 Modelové příklady – právnická osoba

Příklad č. 13

VPA je jediným společníkem (majitelem) a jednatelem společnosti ABC s.r.o. Zdaňovacím obdobím společnosti ABC s.r.o. je kalendářní rok 2019. Určíme výši daňové povinnosti za rok 2019, jestliže základ daně, již upravený výsledek hospodaření, činí 5 400 000 Kč.

Řešení:

Tabulka 19 – Řešení příkladu č. 13

základ daně	5 400 000 Kč
sazba daně	19 %
daň	1 026 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle uvedeného příkladu zaplatí společnost ABC s.r.o. daň ve výši 1 026 000 Kč. Tento příklad poukazuje na základní výpočet daně. Pro praktickou ukázkou řešení daňové problematiky právnické osoby bych potřebovala nahlédnout do účetnictví právnické osoby, abych jasně určila základ daně z výsledku hospodaření před zdaněním.

Poukázat na komplexní řešení daňové problematiky právnické osoby by bylo spíše předmětem další bakalářské nebo diplomové práce, proto jsem se zaměřila na fakt, že VPA může časem založit právnickou osobu. V teoretické části práce naleznete čísla paragrafů a zákonů, které ozřejmí princip zdanění právnické osoby.

Příklad č. 14

V návaznosti na příklad 13, určete, jakým způsobem si může VPA jako majitel společnosti vyplatit peníze z vlastní firmy.

Řešení:

I když jste jediným společníkem (majitelem) a současně jediným jednatelem společnosti s ručením omezeným, veškeré příjmy dané společnosti jsou příjmem s.r.o. a ne vaším příjmem. Aby se mohly stát vaším příjmem, potřebujete využít jednu z následujících možností.

- U společnosti s ručením omezeným může společník pracovat pro společnost jako zaměstnanec a pobírat mzdu. V případě, že společník zastává i roli jednatele, tato

odměna by měla být sjednaná na základě smlouvy o výkonu funkce. Odměny za práci společníka pro svoji společnost nebo odměny jednatele na základě smlouvy o výkonu funkce se zdaňují a podléhají v podstatě stejným pravidlům pro odvod pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění jako mzdy zaměstnanců. Za společníka (jednatele), který je zaměstnancem musí společnost odvést 33,8 % na pojistné na sociální a zdravotní pojištění „ze svého“. Ze své odměny společník (jednatel) pak odvádí dalších 11 % na pojistné na sociální pojištění a 15% daň z příjmů. Tato alternativa vás jako majitele firmy vyjde poměrně draho.

- Jako společník si můžete nechat vyplatit svůj podíl na zisku. V případě vyplacení podílu se odvody na zdravotní a sociální pojištění neplatí. Avšak podíl na zisku podléhá 15 % dani, pokud je příjemcem fyzická osoba. Tuto alternativu si ukážeme na příkladu č. 13. Daň, kterou společnost ABC s.r.o. zaplatí je 1 026 000 Kč. Zůstatek ve výši 4 374 000 Kč tvoří zisk po zdanění. V případě, že si společník nechá vyplatit veškerý čistý zisk (ale jen za podmínky, že vlastní kapitál nebude záporný), bude státu zaplacen ještě daň ve výši 15 % z 4 374 000 Kč, konkrétně 656 100 Kč. Po zdanění podílu na zisku může společník teprve peníze použít pro osobní účely. Na začátku měla společnost ABC s.r.o. zisk před zdaněním ve výši 5 400 000 Kč. Pro to abychom získali peníze ze své s.r.o. jsme museli příjem zdanit dva krát, nejdříve 19 % a poté 15 %. Do státní pokladny tak odvedeme 31,15 % z ročního zisku společnosti.

(Schinkmannová, 2019)

3 Zdanění příjmů z podnikání pohledem distributora

Každý jedinec má na základě registrace do společnosti Amway licenci k podnikání. Registrací se stává součástí sítě distributorů a vzdělávacího systému. V případě, že dva jedinci, každý s vlastní licencí, uzavřou manželský svazek, jejich licence se spojí do jedné. Vlastníkem podnikání Amway může být kdokoliv, komu je 18 let a více, například: student, zaměstnanec, podnikatel, manželé, manželka na mateřské i důchodce. Různé úrovně příjmů vyžadují konkrétní pravidla zdanění.

Nově registrovaný člen si založí živnost, protože z mého úhlu pohledu jsou počáteční úrovně příjmů nízké. Založení živnosti se vyplatí studentovi, zaměstnanci, mladé nevdané ženě na mateřské, důchodci a manželům, kde si manžel nebo manželka založí živnost. Z osobní zkušenosti doporučuji budovat tento byznys při zaměstnaneckém poměru, protože to zabere určitý čas a úsilí k vybudování příjmů, které pokryjí životní náklady jedince. U člověka, který nemá zkušenosti s podnikáním, nemá přehled o problematice zdanění příjmů z podnikání, doporučuji uplatňovat výdaje paušálem. To znamená, že se roční příjem z podnikání vynásobí 60 % a tato částka představuje fiktivní výdaje, které si může uplatnit v daňovém přiznání v rámci snížení daňové povinnosti na daň z příjmů. Výhodou uplatnění daně paušální částkou je, že nemusíme vést daňovou evidenci případně účetnictví, tedy nemusíme evidovat a prokazovat vynaložení nákladů, což snižuje administrativní výdaje. Na druhou stranu nemůžeme uplatňovat skutečné výdaje úzce související s podnikáním například výdaje na automobil, který používáme k podnikání. Paušální výdaje představují snížení daňové zátěže v situaci, kdy skutečné výdaje VPA z podnikání nedosahují vypočtené hranice paušálních výdajů. Existuje zákonem stanovený limit maximální výše paušálních výdajů z roku 2019, jež činí 1 200 000 Kč. Pokud roční příjmy z podnikání přesahují částku 2 000 000 Kč, a my si můžeme uplatnit pouze paušální výdaje ve výši 1 200 000 Kč, potřebujeme zrevidovat výši skutečných výdajů spojených s podnikáním. Na základě zjištěných informací se rozhodneme, zda dále uplatňovat paušální výdaje nebo uplatňovat skutečné výdaje.

Nově registrovaný člen může již od počátku podnikání vést daňovou evidenci, tedy uplatňovat skutečné výdaje související s podnikáním místo paušálních výdajů. Výběr způsobu uplatňování výdajů je svobodnou volbou daného podnikatele. Pohled na daňovou evidenci představuje vyšší administrativní náklady než uplatnění paušálních

výdajů. Jedná se o evidenci příjmů a s nimi souvisejících výdajů v rámci podnikání. Kromě příjmů a výdajů musíme vést i evidenci hmotného majetku, pohledávek, dluhů a případných rezerv na opravu hmotného majetku. Dle mého názoru, je tato varianta výhodná v případě, že skutečné výdaje související s podnikáním jsou stejné nebo vyšší než vypočtené paušální výdaje.

Nyní bych ráda shrnula poznatky týkající se zdanění příjmů i placení pojistného na sociální pojištění u jednotlivých typů distributorů v rámci společnosti Amway. Jedincem může být i mladá nevdaná žena na mateřské, která se v průběhu celého roku věnuje pouze podnikání v společnost Amway na základě živnostenského oprávnění. V této situaci podléhá její příjem z podnikání stejným pravidlům jako u podnikatele s hlavní výdělečnou činností. Pokud se tato žena v průběhu roku stane zaměstnancem a zároveň podniká, její podnikání je vedlejší výdělečnou činností. Obecně každý VPA, který je zaměstnancem, má toto podnikání jako vedlejší výdělečnou činnost. Výhoda tohoto podnikatele spočívá v tom, že pokud jeho základ daně z podnikání za daný rok činí méně než 78 476 Kč, nemá povinnost přispívat do systému důchodového pojištění a státní politiky zaměstnanosti. Na druhou stranu podnikatel, která má pouze živnost, tedy vykonává hlavní výdělečnou činnost, má vždy povinnost platit, jak pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti, tak i pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Pro představu uvedu konkrétní čísla pojistného na sociální pojištění za uplynulý rok 2019. VPA, který podniká a není zaměstnancem jiné firmy v průběhu celého roku, zaplatí povinné minimální pojistné na sociální zabezpečení ve výši 28 645 Kč a pojistné na veřejné zdravotní pojištění v minimální částce 26 486 Kč. Je důležité podotknout, že podnikatel je povinen zaplatit výše uvedené pojistné na sociální pojištění i když vykazuje daňovou ztrátu a platí 0 Kč na dani z příjmů ze samostatné činnosti. Proto je výhodné v prvním roce podnikání budovat byznys při zaměstnání. Zaplatíme pojistné na sociální pojištění pouze na základě dosaženého základu daně ze samostatné činnosti, případně se systému sociálního zabezpečení neúčastníme. Jinými slovy nemusíme riskovat situaci, kdy nebudeme schopni zaplatit minimální výši pojistného na sociální pojištění. Ať uplatňujeme skutečně vynaložené výdaje nebo paušální výdaje, výsledná daňová povinnost činí 15 % ze základu daně ze samostatné výdělečné činnosti.

V případě manželů, kteří jsou zaměstnanci a začínají s tímto podnikáním, doporučuji jednomu z manželů založit si živnost a nevyužívat institutu spolupracujících osob, protože příjmy z podnikání jsou nízké a nemá smysl je rozdělovat. Důvod, proč

je nevýhodné rozdělovat příjmy a výdaje vysvětlím na následujícím příkladě. Pokud manželé jako VPA budují byznys a nejsou zaměstnanci v nějaké společnosti, snadno se může stát situace, kdy i přes rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu budou povinni platit minimální pojistné na sociální pojištění, zejména kvůli nízkým příjmům. Nastává situace, kdy vyměřovací základ pro výpočet sociálního pojištění nedosahuje zákonem stanoveného minima za rok 2019. Pro snížení daňové zátěže z podnikání navrhuji manželům vstoupit do zaměstnaneckého poměru na určité časové období a vybudovat byznys na úroveň, kdy lze efektivně využít institutu spolupracujících osob. Směřuji na situaci, kdy manželka jako zaměstnanec a zároveň jako spolupracující osoba, uplatní pravidla zdanění příjmů z podnikání a pojistného na sociální pojištění jako osoba jejíž podnikání je vedlejší výdělečnou činností. Za uvedených předpokladů, když manžel rozdělí příjmy a výdaje na svoji manželku jako na spolupracující osobu, a základ daně z příjmů ze samostatné činnosti manželky činí méně než 78 476 Kč, není povinna platit pojistné na sociální zabezpečení. Manželka zaplatí pouze daň z příjmů a není na ni uplatněn ani minimální vyměřovací základ pojistného na veřejné zdravotní pojištění, protože její podnikání se chápe jako vedlejší výdělečná činnost. Hlavní výdělečnou činností manželky je v tomto příkladě zaměstnání. Pokud mají manželé vysoké příjmy jako VPA, jejich příjem může podléhat solidárnímu zvýšení daně. V případě vysokých příjmů z podnikání, a v případě, že chápeme manželé jako podnikatelé s hlavní výdělečnou činností, můžeme využít institutu spolupráce osob ke snížení daňové zátěže. Následující příklad popisuje tuto situaci, na základě popsanych předpokladů. Manželův příjem ze samostatné činnosti činí 3 000 000 Kč, k nimž uplatňuje paušální výdaje ve výši 1 200 000 Kč. Pokud manželé nevyužijí institutu spolupracujících osob, manžel musí zaplatit navíc na solidárním zvýšení daně 161 314 Kč. Z pohledu čísel znamená využití institutu spolupracujících osob následovné: Po rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu má manžel příjmy ve výši 2 055 000 Kč a výdaje ve výši 795 000 Kč. Manželka má příjmy ve výši 945 000 Kč a výdaje ve výši 405 000 Kč. Základ daně z příjmů manžela činí 1 260 000 Kč, tedy neúčastní se solidárního zvýšení daně. Využitím institutu spolupracujících osob zaplatí manžel o 161 314 Kč méně na daních z příjmů. Výhoda rozdělení příjmů na spolupracující osobu spočívá v tom, že můžeme rozdělit jak zisk, tak i daňovou ztrátu. Nevýhodou je, že můžeme rozdělit na manžela případně manželku pouze 50 % příjmů a výdajů, tedy 50 % zisku, a zároveň ne víc než celkový zisk ve výši 540 000 Kč. Tato podmínka byla v posledním příkladě, kdy manžel snížil daňovou povinnost na daň z příjmů využitím institutu spolupráce osob, dodržena.

V případě nesezdaných partnerů žijících ve společně hospodařící domácnosti nemá smysl využívat institutu spolupracujících osob, protože každý z nich má vlastní licenci a také příjem z podnikání. Navíc tím, že nejsou manželé, možnosti rozdělení zisku na spolupracující osobu jsou omezenější než v případě manželů.

Z vlastní zkušenosti jako VPA můžu říct, že rizika klasického podnikání jsou zde minimální. Příkladem je výrobní a distribuční společnost Access Business Group, která je zodpovědná za kvalitu a doručení výrobků, jak distributorům, tak zákazníkům. Dále nemám zaměstnance, protože všichni distributoři v síti mají svou vlastní licenci, a tím i svou vlastní živnost nebo právnickou osobu. Proto zde vzniká otázka: Na jaké úrovni příjmů se vyplatí založit právnickou osobu pro zdanění příjmů z tohoto podnikání? Je pro VPA důležitější užívat veškerý příjem z podnikání k osobní spotřebě, nebo je otevřen myšlence získat peníze z právnické osoby způsoby, jež jsem popsala v příkladu č. 14? Odpovědět na tuto otázku může být komplikovanější, než se na první pohled zdá. Z mého úhlu pohledu výběr jedné z možností závisí na preferencích podnikatele – užitku peněz, na jeho aktuální výši skutečných výdajů, na velikosti obchodního majetku, který je součástí podnikání a další. Jednou z mých úvah je, že podnětem k založení právnické osoby mohou být také vysoké platby pojistného, v rámci OSVČ, na veřejné zdravotní pojištění, nakolik není zákonem stanovený maximální limit pro výpočet tohoto pojistného. Jelikož nemám praktické zkušenosti se založením a provozem právnické osoby, moje úvahy jsou pouhými odhady. Proto jsem se rozhodla podívat na současnou distributorkou síť, ke které mám přístup a došla jsem k závěru, že u ročního příjmu z podnikání ve výši 3 000 000 Kč se vyplatí mít právnickou osobu. Existují i případy, kdy VPA založil právnickou osobu, i když jeho roční příjem z tohoto podnikání činil 2 000 000 Kč, protože se rozhodl vytvořit si další zdroj příjmů založením obchodní korporace. Jak jsem se již zmínila v teoretické části práce – komplexní řešení daňové problematiky právnické osoby by bylo předmětem další bakalářské nebo diplomové práce, proto jsem se zaměřila na fakt, že VPA může časem založit právnickou osobu.

Závěr

V práci jsem se zaměřila na charakteristiku principu fungování společnosti Amway, přičemž hlavním cílem práce bylo daňově posoudit jednotlivé typy distributorů a navrhnout možnosti snížení jejich daňové zátěže, včetně povinných odvodů na sociální pojištění. K řešení daňové problematiky VPA a pojistného na sociální pojištění jsem použila platné daňové zákony a limity roku 2019.

Obecné principy fungování společnosti Amway jsem popsala prostřednictvím myšlenek amerického podnikatele Roberta Kiyosakiho. Informace týkající založení společnosti Amway, její mateřské společnosti, distributorů a jejich příjmů jsem čerpala z autobiografie zakladatele společnosti Amway Rich DeVos a z oficiálních mezinárodních stránek www.amwayglobal.com. V další části teoretické práce jsem vymezila teoretický základ zdanění příjmů fyzických, právnických osob a spolupracujících osob – manželů, včetně popisu účasti fyzických osob na systému sociálního pojištění.

Praktická část práce obsahuje modelové příklady, které zobrazují dopad daně z příjmů na příjem VPA z podnikání včetně odvodů pojistného na sociální pojištění. Jednotlivé hodnoty daně z příjmů a pojistného na sociální pojištění jsou přehledně zachyceny v tabulkách, s podrobným popisem postupu řešení daných příkladů. Jako tvůrce příkladů jsem se zaměřila na daňovou problematiku fyzických osob včetně pojistného na sociální pojištění a daňovou problematiku spolupracujících osob – manželů, jejichž příjem po rozdělení na spolupracující osobu dále podléhá stejným pravidlům jako u podnikatelů s hlavní nebo vedlejší výdělečnou činností. Některé modelové příklady řeší zákonem stanovené limity zdanění příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti, jejichž podnikání je zdrojem vedlejšího výdělečného příjmů. Pár příkladů poukazuje na daňovou ztrátu fyzických osob a solidární zvýšení daně podnikatelů. Příklady také vystihují situace, kdy podnikatel přesahuje (nepřesahuje) maximální nebo minimální limity pojistného na sociální pojištění v rámci České republiky. Posledním typem příkladů je zdanění příjmů právnických osob. Poukázala jsem na základní princip zdanění právnické osoby včetně možnosti, jak zajistit, aby příjem právnické osoby, konkrétně příjem ze společnosti s ručením omezeným, byl příjmem osobní spotřeby podnikatele.

Zdanění příjmů VPA z pohledu fyzických a právnických osob se znatelně liší. VPA, kteří podnikají na základě živnostenského listu mohou využít daňově uznatelné výdaje

související s podnikáním nebo paušálních výdaje vypočtené jako procento z příjmů. Nově začínajícím podnikatelům jsem doporučila založit živnost, podnikání jako vedlejší výdělečnou činnost. Tyto podnikatelé mohou využít situace kdy jejich základ daně z příjmů činí méně než 78 476 Kč a neplatit tak pojistné na sociální zabezpečení. Jelikož jsou počáteční náklady vstupu do podnikání nízké, uplatnění paušálních výdajů v prvním roce podnikání snižuje daňovou povinnost podnikatelů na daň z příjmů. V případě VPA vykonávající hlavní výdělečnou činnost jsem zjistila, že jejich účast na systému sociálního pojištění je povinná nezávisle na tom, zda vykazují daňovou ztrátu nebo ne. Minimální výše vyměřovacího základu, z nějž se vyměruje pojistné na sociální zabezpečení činí 98 100 Kč. Minimální vyměřovací základ na pojistné na veřejné zdravotní pojištění činí 196 194 Kč.

Solidární zvýšení daně je dodatečnou daňovou zátěží VPA v případě, že jejich základ daně z podnikání činí více než 1 569 552 Kč. Využití institutu spolupráce osob snižuje daňové zatížení VPA, tím že manžel rozdělí na manželku 50 % příjmů, avšak maximálně celkový zisk 450 000 Kč. Jedná se o situaci, kde základ daně manžela již nepodléhá solidárnímu zvýšení daně. V případě, že manželka je zaměstnancem a rozdělené příjmy a výdaje na manželku dávají v součtu základ daně z příjmů nižší než 78 476 Kč, není manželka povinna přispívat do systému sociálního zabezpečení. Dochází zde k úspoře pojistného na sociální pojištění, protože i manželův vyměřovací základ pro výpočet pojistného na sociální pojištění je nižší.

Komplexní řešení daňové problematiky právnické osoby by bylo předmětem další bakalářské nebo diplomové práce, proto jsem se v práci zaměřila na fakt, že VPA může časem založit právnickou osobu.

Na základě zjištěných poznatků z teoretické a praktické části práce jsem si dovolila uvést určitá doporučení, které se nachází v kapitole 3 této práce. Doporučení jsou zaměřena jak na možnosti zdanění určité úrovně příjmů z podnikání, tak na možnosti snížení daňové zátěže z pohledu VPA.

Seznam použité literatury

Bibliografická literatura

DEVOS, Richard M. *Říkejte mi prostě Rich*. Hodkovičky: Pragma, [2015]. ISBN 978-80-7349-449-0.

KIYOSAKI, Robert T. a Sharon L. LECHTER. *Cashflow kvadrant*. Praha: Pragma, c2001. ISBN 80-7205-853-3.

KIYOSAKI, Robert T. a Sharon L. LECHTER. *Škola byznysu: pro lidi, kteří rádi pomáhají lidem: osm skrytých hodnot síťového marketingu, spojených s vydáváním peněz*. Hodkovičky: Pragma, [2004]. ISBN 80-720-5941-6.

MACHÁČEK, Ivan. *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob: postupy, jak platit co nejnižší daň*. Olomouc: ANAG, [2019]. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7554-195-6.

NOVOTNÝ, Pavel. *Účetnictví pro úplné začátečníky ...* 10. vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-5803-9.

ONDŘEJ, Jan. *Zahájení podnikání: (právní, ekonomické, daňové, účetní aspekty)*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Právo prakticky. ISBN 978-80-7598-337-4.

PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ: daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitých věcí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 12. vydání. Olomouc: ANAG, 2019. Daně, účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-222-9.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2016*. 13. aktualizované vydání. Praha: VOX, 2016. ISBN 978-808-7480-441.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2016*. 13. aktualizované vydání. Praha: VOX, 2016. ISBN 978-808-7480-441.

Vault guide to top internships. New York, NY: Vault, 2004-. ISBN 1-58131-291-1.

XARDEL, Dominique. *The direct selling revolution*. Cambridge, Mass.: Blackwell Business, 1993. ISBN 06-311-9229-8.

Elektronická literatura

What should I know about Amway? *AmwayGlobal* [online]. Amway, ©2019 [cit. 2019-11-27]. Dostupné z: <https://www.amwayglobal.com/answers/what-should-i-know-about-amway/>

Paušální výdaje. *Money ekonomické a informační systémy* [online]. Solitea Česká republika, 13.6.2019 [cit. 2019-11-30]. Dostupné z: <https://money.cz/dane-a-ucetnictvi/pausal-skutecne-vydaje-se-vam-vyplati/>

OSVČ vedlejší. *Money ekonomické a informační systémy* [online]. Solitea Česká republika, 26. 06. 2019 [cit. 2019-11-29]. Dostupné z: <https://money.cz/dane-a-ucetnictvi/prectete-si-povinnosti-osvc-vedlejsi-podnikejte-pri-zamestnani/>

6 common questions about Amway. *AmwayGlobal* [online]. Amway, ©2019, 9.12.2014 [cit. 2019-11-27]. Dostupné z: <https://www.amwayglobal.com/being-direct-six-answers-to-common-questions-about-amway/>

Our story: Major Milestones. *AmwayGlobal* [online]. Amway, ©2019 [cit. 2019-11-27]. Dostupné z: <https://www.amwayglobal.com/our-story/>

Doc. Ing. Štěpán Müller, CSc. o přímém prodeji a o Amway. *Amway-Názory: Zkušenosti se společností Amway a s Amway podnikáním* [online]. 2.5.2016 [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: <https://www.amway-nazory.cz/doc-ing-stepan-muller-csc-o-primem-prodeji-a-o-amway/>

Amway Česká republika. *Amway* [online]. Amway Europe, ©2011-2019 [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: <https://www.amway.cz/about-amway/amway-in-czech>

Magazín Byznys: Globální krize nám pomohla. Tržby rostou každý rok až o osm procent, říká šéfka Amway. *Seznam Zprávy* [online]. Seznam.cz, 2019, 26. 9.2019 [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/globalni-ekonomicka-krize-primemu-prodeji-pomohla-trzby-celosvetove-rostou-kazdy-rok-az-o-8-rika-sefka-lidra-trhu-79495?fbclid=IwAR1NWJyg95FXST5dD6sFZoAwGhxwQg3QgkIJQbCa3b0z3zckEVFWT9dMfuM>

Asociace přímého prodeje. *Amway* [online]. Amway Europe, ©2011-2019 [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: <https://www.amway.cz/about-amway/direct-selling-association>

Obecné informace. *Česká správa sociálního zabezpečení* [online]. [cit. 2019-11-30]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/web/cz/obecne-informace-osvc>

OSVČ – vyměřovací základ. *Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. VZP ČR, ©2019 [cit. 2019-12-03]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/vymerovaci-zaklad-a-vypocet-pojistneho/prokoho-neplati-povinnost-dodrzet-minimalni-vymerovaci-zaklad>

Minimální vyměřovací základ. *Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. VZP ČR, ©2019 [cit. 2019-12-03]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/vymerovaci-zaklad-a-vypocet-pojistneho/jaky-je-minimalni-vymerovaci-zaklad>

SCHINKMANNOVÁ, Markéta. Jak si podnikatel může vyplatit peníze z vlastní firmy? *Sečteno* [online]. SEČTENO, ©2019, 31.1.2018 [cit. 2019-12-10]. Dostupné z: <https://secteno.cz/jak-si-podnikatel-muze-vyplatit-penize-z-vlastni-firmy/>

Sociální pojištění [online]. *Mladá fronta*, 2019, 21.6.2019 [cit. 2019-11-30]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/495701-neplatci-soc-pojisteni/>

Členské firmy. *Asociace osobního prodeje* [online]. [cit. 2019-11-28]. Dostupné z: <https://www.osobniprodej.cz/clenske-firmy>

Seznam použitých legislativních zdrojů

zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník